Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 159 (2750). ПАЙШАНБА
10 ИЮЛЬ 1975 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессияси

Кеча Кремлда

Соат 16 да Катта Кремль саройидаги СССР Олий Советининг Мажлислар залида Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг иккинчи қўшма мажлиси очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, В. В. Шчербицкий, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, К. Ф. Катушев** ўртоқларни ўринларидан туриб узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси депутат **А. П. Шитиков** палаталарнинг қўшма мажлисини очди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари депутат **Н. А. Тихонов** палаталарнинг қўшма мажлисида якунловчи нутқ сўзлади.

СССР Олий Советининг Миллатлар Совети ва Иттифоқ Совети, — деди у, ер ости бойликларини қўриқлашни янада кучайтириш ва фойдали қазилмалардан фойдаланишни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани, шунингдек ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг ер ости бойликлари тўғрисидаги қонун асослари лойиҳасини тафсилий муҳокама қилдилар.

Шу масалаларнинг СССР Олий Совети сессиясида муҳокамага қўйилиши ва муҳокама этилиши совет халқи минерал ресурслардан фойдаланишни янада яхшилаш ва ер ости бойликларини қўриқлашни кучайтиришдан гоятда манфаатдорлигидан далолат беради.

Пировардида **Н. А. Тихонов** бундай деди: СССР ҳукумати муҳокамага қўйган ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг ер ости бойликлари тўғрисидаги қонун асослари лойиҳасининг ушбу сессияда муҳокамадан ўтказиш якунлари, ушбу лойиҳа мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш талабларига мос келишини кўрсатади. Уни СССР Олий Совети палаталари доимий комиссияларининг ва депутат **А. В. Сидоренко**нинг тузатишларини ҳисобга олиб қабул қилиш лозим бўлур эди.

СССР Олий Советининг «Ер ости бойликларини қўриқлашни янада кучайтириш ва фойдали қазилмалардан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори лойиҳасини ҳам қабул қилиш таклиф этилади.

Шу лойиҳаларнинг қабул қилиниши фойдали қазилмалардан рационал фойдаланиш ва ер ости бойликларини қўриқлашни янада кучайтириш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилиб, социалистик экономикани муваффақиятли ривожлантириш ва совет кишилари фаровонлигини оширишга ёрдам беради.

Раислик қилувчи СССР Олий Советининг «Ер ости бойликларини қўриқлашни янада кучайтириш ва фойдали қазилмалардан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини овозга қўяди.

Сессия бу қарорни бир овоздан қабул қилади.

Сўнгра «ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг ер ости бойликлари тўғрисидаги қонун асосларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қонун лойихаси овозга қўйилади. Депутатлар палаталар бўйича алоҳида-алоҳида овоз берадилар. Олий Совет «ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг ер ости бойликлари тўғрисидаги қонун асосларини тасдиқлаш тўғрисида» бир овоздан қонун қабул қилади.

Депутат Н. Х. Арутюнян пенсияга чиқиши муносабати билан унинг шахсий илтимосига биноан СССР Олий Совети уни СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари лавозимидан озод қилди. Арманистон ССРдан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарини сайлаш масаласини навбатдаги сессиялардан бирида кўриб чиқишга қарор қилинди.

Сўнгра депутат **М. П. Георгадзе** СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида доклад қилди.

Олий Совет Президиуми Конституцияда белгиланган ваколатларини амалга ошириш, — деди у, — тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессиясидан кейин ўтган вақт ичида бир қанча фармонлар қабул қилди, шу фармонлар тасдиқ этиш учун муҳокамангизга қўйилади. М. П. Георгадзе шу фармонлар тўғрисида гапирди.

Депутатлар СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини бир овоздан тасдиқладилар ҳамда тегишли қонунлар ва қарор қабул қилдилар.

Шу билан тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини тугатди.

(ТАСС).

Депутат А. А. ХЎЖАЕВ нутқи

(ТОШКЕНТ — ЧИЛОНЗОР САЙЛОВ ОКРУГИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР)

Депутат ўртоқлар! Бизнинг сессиямиз совет халқи шонли ленинчи партия раҳбарлигида коммунистик қурилишнинг улкан вазифаларини амалга ошираётган тарихий даврда ўтмоқда. Иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларига ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига бўлиб ўтган сайловлар совет халқининг якдил ватанпарварлигини, унинг юксак гражданлик активлигини яна бир карра намойиш этди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун аҳиллик билан овоз бериб, партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатига, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитетининг ҳормай-толмай қилаётган самарали фаолиятига ғоят чуқур ишонч билдириб, уни тўла қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этдилар.

Бугун биз халқ хўжалигининг энг муҳим проблемаларидан бирини муҳокама қилмоқдамиз. Бу проблеманинг муваффақиятли ҳал қилиниши социалистик экономикамизнинг янада муттасил, барқарор ривожланишига ёрдам беради.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Николай Александрович Тихонов қилган докладда ғоят аниқ, равшан айтилганидек, бизнинг ишимизни келажакда давом эттирадиганларнинг бахт-саодати ва фаровонлиги кўп жиҳатдан табиий бойликларни авайлаб, улардан нечоглик тежаб-тергаб фойдаланишимизга боғлиқдир. Чунки планетадаги табиий ресурсларнинг запаслари чексиз эмас.

Ер ости бойликларини қўриқлаш проблемаси — жаҳон аҳамиятига эга бўлган проблемадир. Бу проблема бутун дунёдаги олимлар ва мутахассислар эътиборини бир хилда ўзига жалб қилмоқда. Агар капиталистик мамлакатларда бу проблемани ҳал қилиш бир қатор деярли енгиб ўтиб бўлмайдиган тўсиқлар ҳамда қаршиликларга дуч келса, бизнинг план асосида ишлайдиган социалистик жамиятимизда эса бу нарса муваффақиятли ҳал этилмоқда. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ Владимир Ильич Ленин ёш социалистик давлатнинг тараққиёт йўллари тўғрисида гапириб, табиий бойликлардан умумхалқ бойлиги сифатида оқилона фойдаланмоқ зарур, бунда ер остидаги хазиналарнинг камайиб қолишига йўл қўймаслик кераклигини қайта-қайта таъкидлаган эди. Партия ва ҳукумат социалистик қурилишнинг ҳамма босқичларида Лениннинг ана шу кўрсатмаларини доимо ҳисобга олиб келди. Бу кўрсатмалар бизнинг ҳамма жорий ва перспектив планларимизнинг ҳамда мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш режаларининг негизини ташкил этади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди қарорларида мамлакат табиий бойликларини мустаҳкам қўриқлашни таъминлаш ва уларни эҳтиёткорлик билан ишлатишнинг муҳимлиги яна бир бор таъкидлаб ўтилган.

Ўзбекистон партия ташкилоти ўз амалий фаолиятида табиий ресурслардан рационал фойдаланишда министрликлар, идоралар, корхоналар, муассасалар ҳамда ташкилотларнинг масъулиятини ҳар томонлама ошириш тўғрисида партия қўяётган талабларга оғишмай амал қилмоқда.

Бизнинг республикамиз фойдали қазилмаларнинг хилма-хил запасларига эга. Ҳозир Ўзбекистонда мис, олтин, вольфрам, рух, молибден, қўрғошин, олтингугурт, жуда кўп нодир маъданлар қазиб чиқарилмоқда; нефть, табиий газ, кўмир, каолин, плавик шпат, мармар, гранит, графит ва бинокорлик материалларининг кўпгина хиллари олинмоқда. Беш йилликнинг ўтган, белгиловчи йилидагина 37,2 миллиард куб метр газ қазиб олинди, шундан 25,6 миллиард куб метри республикадан ташқарига чиқарилди.

Фойдали қазилмаларнинг разведка қилинган запаслари базасида ҳозир юзлаб конлар, фабрикалар, заводлар ва комбинатлар вужудга келди, Чирчиқ, Ширин, Олмалиқ, Ангрен, Зарафшон, Газли, Навоий, Учқудуқ каби янги шаҳарлар ва бошқа кўпгина саноат марказлари барпо этилди.

Кейинги йиллар ичида республиканинг партия ва совет органлари кончилик ва кончиликни қайта ишлаш саноати корхоналарида нобудгарчиликка қарши курашни кучайтириш юзасидан бир қанча чора-тадбирларни амалга оширдилар. Фойдали қазилмаларнинг деярли барча конларида асосий моддалар билан бир қаторда аралашмалар ҳам мавжуд. Бу аралашмалар кўпинча ўзининг қиммати жиҳатидан асосий маъданлардан қолишмайди. Шу сабабдан мавжуд бойликлардан комплекс фойдаланиш бизнинг бош вазифаларимиздан бири ҳисобланади.

Олмалиқдаги В. И. Ленин номли металлургия комбинати минерал ресурслардан комплекс фойдаланишнинг яхши намунасидир. Бу ерда асосий металлар — мис, рух, қўрғошиндан ташқари айни бир пайтда бошқа бир қанча нодир металлар ҳам ажратиб олинади. Комбинат ажратиб олинаётган маъданларнинг хилини муттасил кўпайтириб бормоқда, комбинат коллективи эса маъданларни ажратиб бериш даражасини ошириш учун курашмоқда.

Қўрғошинкон руда конида балансга кирмаган ва маъдани кам рудаларни қазиб олишга киришиш чоралари кўрилди. Бу нарса дастлабки маълумотларга кўра, қўшимча равишда бир неча миллион тонна қўрғошин рудасини олиш имконини беради. Ана шу руда конида рудани синаб кўришнинг ядро-геофизик методи жорий этилмоқда. Бу тадбир ҳам қимматли хом ашёни ишлаб чиқаришда нобудгарчиликни камайтиришга ёрдам беради. Саралаш фабрикаларида технологик режимга риоя қилиш устидан контролни кучайтириш натижасида нодир металларни ажратиб олиш проценти сезиларли даражада кўпайди.

Бироқ афсуски, ҳамма жойда ҳам аҳвол шундай эмас. Мисол учун Ангрен конини олайлик. Бу коннинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, унда фойдали қазилмаларнинг бир қанча хиллари бир қатламга жойлашган. Уларнинг асосийлари кўмир ва каолин бўлиб, улар очиқ усулда қазиб олинади. Яқин вақтлар ичида кўмир қазиб олиш йилига 10-15 миллион тоннага етказилади. Айни пайтда олинаётган каолиннинг ҳажми эса 20-30 миллион тоннага боради. Каолиндан глинозем олиш учун фойдаланиш мумкин, сўнгра эса алюминий олиш учун ҳам фойдаланса бўлади. Каолиндан глинозем, унинг ишлаб чиқариш чиқитларидан эса юқори сифатли цемент олиш имконияти борлигини мутахассислар амалда исботладилар.

Биздаги тажриба — саноат установкасида каолинни саралаш ҳамда глинозем ишлаб чиқариш схемаси пишиқтирилган, шунингдек глинозем-цемент комплексини қуришнинг мақсадга мувофиқ эканлиги асослаб берилган. Биз СССР Госпланидан Ўзбекистонда глинозем заводи ва сараланган каолин ишлаб чиқарувчи саралаш фабрикаси қурилиши тўғрисидаги масалани ҳал этишни тезлаштиришни илтимос қиламиз.

Бу масала, бизнинг фикримизча, яна шунинг учун ҳам ғоят актуалдирки, кейинчалик Ангрен глинозем заводи қардош Тожикистонда барпо қилинган Регар алюминий заводи учун хом ашё етказиб берувчи ишончли манба бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Кейинги йилларда республикада Тошкент атрофидаги артезиан ҳавзасидан олинаётган юқори сифатли шифобахш минерал сув нобуд бўлишини бир мунча камайтиришга ҳам эришилди. Ана шу ҳавза негизида Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли тўққизта соғломлаштириш муассасаси ишлаб турибди. Отилиб турадиган барча қудуқлар ҳозирги вақтда қопқоқ мосламалар билан жиҳозланган. Бироқ кейинги тўққиз йил ичида қудуқлардаги сув босими деярли икки баравар камайди, чунки минерал сувнинг каттагина қисмидан хўжалик мақсадларида ва суғориш учун ҳамон фойдаланилмоқда. Бизнинг фикримизча, ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг ер ости бойликлари тўғрисидаги қонун асосларида шифобахш минерал сувлардан хўжалик эҳтиёжлари ҳамда ерларни суғориш учун фойдаланишга йўл қўймаслик масаласи акс эттирилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Депутат ўртоқлар! Ўзбекистон меҳнаткашларининг ижодий активлиги, уларнинг партиямизга, унинг ленинчи Марказий Комитетига чексиз садоқати якунловчи йил ва умуман беш йилликнинг халқ хўжалик планларини муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажариш учун кенг авж олган социалистик мусобақада, ватанпарварлик ҳаракатларида ёрқин ифодаланмоқда. Пахта етиштириш ва уни давлатга топшириш ҳажми йил сайин юксак суръатлар билан ортиб бормоқда. Ўтган йил ўзбек пахтакорлари Ватанга рекорд ҳосил — 5 миллион 330 минг тонна пахта топширдилар. Бу эса планда кўзда тутилганига нисбатан 753 минг тонна кўпдир. Ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналар билан териб олинди. Шуни қувонч билан таъкидлаш кераки, пахта ҳосилдорлиги гектар бошига қарийб 31 центнерга етди. Ўзбекистон беш йилликнинг дастлабки тўрт йили ичида жами қарийб 19,5 миллион тонна «оқ олтин» етиштирди, шундан 2 миллион тоннадан кўпроғини пландан ташқари етказиб берди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари ҳузурида сўзлаган нутқида пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнатига юксак баҳо берди. Биз ана шу юксак баҳодан беҳад миннатдормиз. Республика меҳнаткашлари ўртоқ Брежневнинг шу юксак баҳосига меҳнатда самарадорликни ошириш билан жавоб бермоқдалар.

Ўзбекистоннинг ишчилар синфи яхши меҳнат қилмоқда. Республика саноати маҳсулотни реализация қилиш биринчи ярим йиллик планини муддатидан илгари, 23 июнда бажарди. Пландан ташқари 256 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ўзбекистон пойтахти — Тошкент корхоналарининг коллективлари ҳам муваффақиятли ишламоқдалар. Шаҳар саноати республика ишлаб чиқараётган маҳсулот ҳажмининг тўртдан бир қисмини бермоқда.

1966 йилда кучли зилзиладан жафо чеккан Тошкент ҳозирги вақтда ўсиб, қайта ўзгариб бормоқда. Шаҳарнинг илгари барпо қилинган қисмини янгидан тиклаш ва ободонлаштириш борасида ҳал қилинмаган ишлар, проблемалар ҳали бизда оз эмас. Бироқ Тошкент марказида жуда кўп ишлар қилинди. Бу — барча қардош республикалар бинокорларининг бебаҳо ёрдами натижаси, КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати ва шахсан ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг бизга кун сайин кўрсатаётган ғамхўрлиги ва мададининг натижасидир.

Мана шу мўътабар минбардан туриб қардош иттифоқдош республикаларнинг меҳнаткашларига, партиямиз Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан ўртоқ Леонид Ильич Брежневга бизнинг чуқур миннатдорчилигимиз ва самимий ташаккуримизни изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Депутат ўртоқлар! СССР Олий Совети сессиясида ер ости бойликларини қўриқлашни янада кучайтириш ва фойдали қазилмалардан фойдаланишни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масаланинг муҳокама қилинаётганлиги Коммунистик партия билан Совет давлатининг Ватан табиий бойликларини асраш ва кўпайтириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётганликларининг ифодасидир. Биз аминмизки, Олий Совет қабул қилган ҳужжатлар мамлакатимизнинг бундан буёнги иқтисодий ва маданий тараққиётида, совет кишиларининг моддий фаровонлигини муттасил оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бўлажак XXV съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1975 йилнинг халқ хўжалик планини, юксак социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарадилар ва умуман беш йилликни муваффақиятли адо этадилар, деб ишонтиришга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

ЯНГИ ГАЗЛАМАЛАР

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари тракторсозларнинг қимматли ташаббусига биринчилар қатори қўшилдилар. Улар КПСС XXV съезди шарафига — 25 зарбдор декада ўтказишга қарор қилдилар. Ҳозир РСДРПнинг III съезди шарафига учинчи декада корхонада зўр уюшқоқлик билан давом этмоқда. Комбинатнинг иккинчи тўқув фабрикаси учинчи цехи коллективи съезд очилишини фақат ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларни қўлга киритиш билангина эмас, балки газлама ассортиментини янгилаш билан ҳам кутиб олишмоқчи. 608-номерли артикулдаги сатин билан созланган 816 та станокдан 312 таси янги газлама — 647 номердаги артикулли сатин билан созланди. Бу ерда у пардозланади, бу эса унинг харидоргирлигини оширади.

647-артикулли сатин юпқа, ташқи кўриниши ҳам яхши ва қатор афзалликларга эга. У яқин ўрталарда фақат сидирға бўлган ҳолдагина ишлаб чиқарилмай, балки пардозлаш фабрикаси рассомлари томонидан яратилган турли хил ранг-баранг безакли расмлар туширилган ҳолда ҳам ишлаб чиқарила бошланади. Ҳозирги пайтда 647-номердаги артикулли сатинни Сифат белгиси учун аттестациялашга тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Бу йилнинг ўзида ана шу янги нусхали сатиндан харидорларга 4 миллион 430 минг метр жўнатилади.

ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИ

КПСС XXV съезди шарафига меҳнат беллашувини кенг қулоч ёйдирган кўн-мўйна заводининг коллективи якунловчи йил олти ойлик план топшириқларини муддатидан илгари бажариб планга қўшимча 400 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Корхонада ўтган давр мобайнида 4,5 миллион сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилди. Булардан аёлларнинг қоракўлдан ва мўйнадан тикилган пальтолари кўп қисмини ташкил этади. Заводдан ҳозирда 20 турдаги маҳсулотлар савдо тармоқларига чиқарилмоқда. Ҳар бир ишчи ўрнида юқори унумдорлик учун курашаётган корхона коллективи барча имкониятлардан самарали фойдаланиш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмини ошириб, маҳсулот сифатини яхшилаб бормоқда. Ички резервларни қидириб топиш ҳисобига иш суръати тобора ўсмоқда. Завод рационализаторлари олти ой мобайнида йилига 9200 сўм иқтисодий фойда берадиган бешта таклифни ишлаб чиқаришга жорий қилдилар. Айниқса, териларга ишлов бериш жараёнининг такомиллашуви коллективга вақтдан ўзиб ишлаш имконини бермоқда. Корхонада тўққизлар ташаббусига қўшилган бичувчилар Шукур Зоҳидов ва Валентина Ларионовалар барча маҳсулотларни юқори сифатга топшириш билан смена топшириқларини мунтазам 200 процентдан ошириб адо этмоқдалар. Меҳнат пешқадамларининг издошлари кун сайин ортиб бормоқда.

Завод коллективи республикамиз савдо тармоқлари билан қабул қилинган шартномага мувофиқ турли областларга ўз маҳсулотини жўнатмоқда.

КЕЧА

заводда тайёрланган истеъмол буюмларидан бир партияси Наманганга жўнатилди. Шунингдек, мўйначилар Самарқанд, Бухоро областларидан келган буюртмаларни ҳам муддатидан илгари бажардилар.

КПСС XXV съездига бағишланган учинчи зарбдор декада топшириғи ҳам барвақт адо этилди. Меҳнат беллашувида мўйна, бичув, тикув цехларининг коллективлари ғолиблик қилмоқдалар.

И. ШОИНОҒОМОВ.

СУРАТДА: кўн-мўйна заводи бичув цехининг тикувчиси Лола Аҳмедова. Ишлаб чиқариш зарбдори зарбдор декадаларда смена топшириқларини 150 процентдан ошириб адо этмоқда.

Автор фотоси.

Тошкент — мамлакатга — жаҳонга

Минг адрес бўйлаб

БУГУН

Республика китоб савдоси бошқармасининг Чилонзордаги китоб-почта бўлими мамлакатимизнинг Болтиқбўйи республикалари, Россия Федератив республикасининг Узоқ Шарқ ўлкаси, Қозоғистондаги маданият муассасалари ва китобхонларнинг илтимосини бажо келтирди. Дўстларимизга Алишер Навоийнинг «Ҳайратул аброр» достони, Муқимий ва Фурқатнинг танланган асарлари, «Орзугул» ўзбек халқ достони, «Амудаги қуёш» бадиий асарлар тўпламлари юборилди.

Китоб-почта бўлими мамлакатимизнинг бир мингдан ортиқ адресига Тошкентда нашр этилган бадиий, сиёсий, ижтимоий, оммабоп китобларни жўнатяпти. Бундан ташқари жаҳоннинг 90 дан ортиқ мамлакатига ҳам ўзбек китоблари етказиб берилмоқда.

Китоб-почта бўлими ходимлари йил бошидан буён шу кунга қадар 100 минг сўмликдан зиёд полиграфия маҳсулотларини реализация қилди.

ШАҲАР ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Шаҳар партия комитетининг мажлислар залида

БУГУН

ўтаётган шаҳар илмий-амалий конференцияси «Раҳбар кадрларнинг, меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш проблемалари» деган мавзуга бағишланган.

Конференция ишида иқтисодий таълим бўйича советларнинг раислари, ёғочни қайта ишлаш, мебель, маҳаллий ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг раҳбарлари, уларнинг экономика бўйича ўринбосарлари, бир қатор илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа ташкилотлари партия ташкилотларининг секретарлари ва уларнинг идеология ишлари бўйича ўринбосарлари, иқтисодий мактаблар ва семинарларнинг раҳбарлари иштирок этмоқдалар.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, меҳнаткашларга иқтисодий таълим бериш бўйича шаҳар Советининг раиси К. П. Дудин доклад қилди.

Конференция иши ҳақидаги батафсил ҳисобот газетамизда эълон қилинади.

«САЛЮТ-4»: МЕДИЦИНА ВА ТЕХНИКА ЭКСПЕРИМЕНТЛАРИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 9 июль. (ТАСС). «Салют-4» орбитал илмий станциясининг учиши давом этмоқда. 8 июлда Петр Климук билан Виталий Севастьянов комплекс медицина экспериментлари туркумини бажардилар. Космонавтлар велоэргометрда дозаланган жисмоний нагрузка билан функционал тадқиқотлар ўтказдилар. Бунда юрак артериал босими ва механик функцияларининг кўрсаткичлари (кинетокардиограмма) қайд этилди. Иккала космонавт электрокардиографик жиҳатдан тўла текшириб ҳам чиқилди.

Орбитал станция бортидаги навбатдаги иш куни 8 июль кечқурун бошланиб, 9 июль Москва вақти билан соат 10 да тугади. Иш программасида техника экспериментлари ҳам бор эди. Космонавтлар бир қанча астронавигацион ўлчов ишларини бажардилар. Олинган натижалардан мустақил навигация, янги оптик асбоблари, келгусидаги космик аппаратларини яратишда фойдаланилади.

Экипажнинг иккала аъзоси ўзини яхши ҳис этмоқда.

Станция бортидаги системаларнинг аҳволи нормада турибди.

Кўчма аппарат

Республика «Узмедтехника» идорасининг мутахассислари Ўзбекистонда биринчи марта такомиллашган аппаратни монтаж қилиб бўлдилар. Бу рентген аппарати Чилонзордаги кўкрак хирургияси шифохонасига ўрнатилди.

Қозоғистоннинг Актюбинск шаҳридаги «Рентген» заводида ишлаб чиқарилган бу аппаратнинг бир қатор афзалликлари бор. Уни кўчма ҳолда палаталарга олиб кириб ўринда ётган беморни ўринтирмай, унинг кўкрак қафасини суратга олиш мумкин.

Такомиллашган бу аппаратни жаҳондаги бир қатор мамлакатларнинг медицина муассасалари қизиқиш билан сотиб олишмоқда.

Республика Марказий статистика бошқармасининг ҳисоблаш марказида энг замонавий электрон-ҳисоблаш машиналари ёрдамида турли инженерлик ҳисоблари очилмоқда.

СУРАТДА: бошқарманинг ҳисоблаш марказида.

М. Нуриддинов фотоси.

Тонгги газеталарда

✦ **КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 9 июль куни Германия Социал-демократик партиясининг раиси Вилли Брандт билан учрашди.**

Учрашув чоғида Л. И. Брежнев билан В. Брандт СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг турли соҳаларида бундан буёнги ижобий силжишларнинг муҳимлигини таъкидлаб ўтдилар. Улар КПСС билан Германия Социал-демократик партиясининг, ҳар иккала мамлакат ҳукуматларининг сарфлаётган куч-ғайратлари ана шу силжишларга эришиш учун хизмат қилажагини уқтириб ўтдилар.

✦ Германия Социал-демократик партиясининг раиси Вилли Брандт рафиқаси билан 9 июлда Москвадан жўнаб кетди.

✦ **Ернинг сунъий йўлдошларидан фойдаланиб алоқа системаларини янада ривожлантириш программасига мувофиқ 1975 йил 8 июлда Совет Иттифоқида «Молния — 2» алоқа йўлдоши юқори эллиптиқ орбитага учирилди.**

Йиллик план— муддатидан илгари

МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

Октябрь ва Чилонзор районлари мусобақаси

ИЛҒОРЛАР НАМУНАСИ

1975 ЙИЛНИНГ ЯНВАРЬ—ИЮНЬ ОЙИ КУРСАТКИЧЛАРИ	Октябрь районн	Чилонзор районн
Маҳсулот реализацияси ҳажми бўйича планининг бажарилиши (процентларда)	105,6	104,6
Планга қўшимча реализация қилинган маҳсулот (минг сўм ҳисобида)	4057	2198
Ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг ўсиш суръатлари (процентларда)	105,7	114,8
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиши (процентларда)	103,6	100,5
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан (процентларда)	105,5	107,5
Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг ошиши (процентларда)	97	53
Товар маҳсулот таннархини арзонлаштиришдан пландан ташқари қилинган тежам (минг сўм ҳисобида), (январь-май кўрсаткичлари)	83	124
Планни бажармаган корхоналар сони:	1	—
а) реализация ҳажми бўйича бажармаган, (минг сўм ҳисобида)	6	—
б) Меҳнат унумдорлиги бўйича	1	1
в) Таннарх бўйича	4	1
г) Ортиқча харажатга йўл қўйилди (минг сўм ҳисобида)	246	47
Арзонлаштиришга эришган корхоналар сони;		
а) Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	4	—
б) Меҳнат унумдорлиги бўйича	5	1
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш, 1975 йил январь-июнь ойи кўрсаткичлари (процентларда)		104,2
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан (процентларда)	100,5	127,2
Қурилиш-монтаж ишларининг бажарилиши (марказлашган молиявий манбалар) 1975 йил январь-май кўрсаткичлари (процентларда)	75	117
Фойдаланишга топширилган турар жой майдони (минг квадрат метр ҳисобида). 1975 йил январь-май ойи кўрсаткичлари	11,0	15,7
Турар жойни фойдаланишга топшириш планининг бажарилиши (процентларда)	33	70
А. Девятова ва Л. Казанцева ташаббуси издошларининг сони	4300	1700
Шахсий беш йиллик топшириқни бажарганлар сони	940	1500

Ўзарс мусобақалашаётган Октябрь ва Чилонзор районлари меҳнаткашлари йил бошида социалистик мусобақа ҳақида ўзаро шартнома тузди. Шартнома пунктларида планга қўшимча катта миқдорда маҳсулот ишлаб чиқариш, буюмлар сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш кўзда тутилган.

Шаҳар статистика бошқармасининг маълумотларидан кўриниб турибдики, мусобақалашаётган районларнинг меҳнаткашлари якунловчи йилнинг олти ойи план топшириқларини муваффақиятли бажаришди. Айниқса кўн-мўйна заводи, «Сувенир» фабрикаси, полиграфия комбинати, «Ўзбекистон» кўрлар жамиятининг 2-ишлаб чиқариш комбинати (Октябрь райони), сут комбинати, 2-пойафзал фабрикаси, 8-темир-бетон буюмлари заводи (Чилонзор райони) юксак унум билан меҳнат қилишди. Бу коллективлар ўтган йилнинг шу даври билан солиштирганда ишлаб чиқариш ҳажмини ўндан бир қисмга кўпайтирдилар.

Меҳнат беллашуви ҳақидаги муҳим шартноманинг пунктларидан бирида планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш айтилади. Чилонзорликлар ҳам, Октябрь райони меҳнаткашлари ҳам йил бошида берган сўзларининг устидан чиқишди. Октябрь райони саноат корхоналари коллективлари планга қўшимча 4.057 минг сўмлик (мажбуриятда эса 3.257 минг сўмлик) эди маҳсулот ишлаб чиқаришди. Чилонзорликлар эса мажбуриятни 123 минг сўмликка ошириб бажардилар. Уларнинг қўшимча ишлаб чиқарган маҳсулоти 2.198 минг сўмликни ташкил этди.

Октябрь районида кўпгина корхоналар планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича социалистик мажбуриятларни бажардилар. Булар қаторида 3-тикув, бадиий буюмлар фабрикалари ҳам бор. Бу 3-тикув фабрикаси планга қўшимча 643 минг сўмлик, бадиий буюмлар фабрикаси эса 215 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

Чилонзорда заргарлик заводи коллективи пешқадамлик қилди. Бу коллектив планга қўшимча 382 минг сўмлик яъни мажбуриятдагидан 7 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарди. Агар ҳамма корхоналар ҳам фақат топшириқларнигина эмас, балки мажбуриятларни ҳам бажариш учун интилганларида, район бўйича планга қўшимча ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг умумий ҳажми янада ортиқ бўларди. Жумладан, булка-кондитер комбинати олти ой мобайнида планга қўшимча 130 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олганди, аслида эса фақат 8 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Октябрь районида театр жамиятининг ишлаб чиқариш комбинати (директори Ф. Ёқубов, партбюро секретари К. Ремеев) ярим йиллик планни бажара олмади. Корхона раҳбарлари хом ашё маҳсулот етказиб бериш бўйича таъминотчилар билан вақтида шартнома тузмадилар. Оқибатда хом ашё материали етишмай, план бажарилмай қолди.

Баъзи бир корхоналарда нима қилиб бўлса ҳам планни бажариш одат тусига кираяпти. Оқибатда маҳсулот таннархи қимматлашаяпти. Жумладан, каравот заводида, «Ташкентхлеб» бирлашмасида, ҳисоблаш техникаси ремонти заводида худди шундай аҳвол рўй берди.

Районлардаги корхоналарда «КПСС XXV съезди шарафига — 25 зарбдор декада!» шиори остида социалистик мусобақа қизияпти. Юксак меҳнат кўтаринкилиги шароитида илғорлар тажрибасини янада кенг пропаганда қилиш, илғор меҳнат методлари ва технологияни ҳар томонлама оммалаштиришга эришиш, меҳнат унумдорлигини юксалиши, ишлаб чиқариш самарадорлигининг ортишига эришиш зарур.

Меҳнатда пешқадамлар

Пойтахтимиздаги Ленин номли якка буюртмалар фабрикаси ва «Уртоқ» кондитер фабрикаси коллективи ҳам қатор ютуқларни қўлга киритаяпти. Бу корхоналарнинг кўпгина пешқадамлари ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаяптилар.

СУРАТЛАРДА: (чапда) фабриканинг чевар тикувчиларидан Валентина Чернякова билан Анна Фролова навбатдаги буюртмани бажариш жараёнида; (ўнгда) «Уртоқ» кондитер фабрикаси конфет цехининг зарбдор ветеран ишчиси Асқар Даданов.

М. Нуриддинов ва И. Шоинғомов фотолари.

Шаҳримизнинг ҳамма районларида бўлганидек, меҳнаткашлар депутатлари Собир Раҳимов район Советининг IV чақириғига депутатлар сайлаш уюшқоқлик билан ўтди. Овоз беришда умум сайловчиларнинг 99, 89 проценти қатнашиб, район Советига 200 депутат сайланди.

Район Совети ижроия комитети ўз фаолиятини бошлаб юборди. Шу муносабат билан, мухбиримиз Собир Раҳимов район ижроия комитетининг раиси Ғайрат Васиқович РАФИҚОВга мурожаат қилиб, тўққизинчи беш йиллик план ва социалистик мажбуриятларини бажаришда район меҳнаткашларининг қўлга киритаётган ютуқлари, сайловчилар наказларининг бажарилиши, район халқ хўжалигини ривожлантириш ва ободонлаштиришда депутатлар олдида турган вазифалар тўғрисида сўзлаб беришни сўради.

Совет қурилиши

ЗАРБДОР ОДИМ ТАШЛАБ

— Ғайрат Васиқович, маълумки, район саноати беш йилликда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш суръатини ошириш бўйича Директивада белгиланган кўрсаткичга муддатидан илгари —1975 йил май ойида эришди. Бундай ютуқлар қандай қилиб қўлга киритилди?

— КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига район меҳнаткашлари амалий иш билан жавоб бериб, меҳнатда янгидан-янги ютуқларга эришмоқдалар.

КПСС XXIV съезди қарорларини, партия ва ҳукуматнинг съезддан кейинги кўрсатмаларини амалга ошира бориб, район Совети ижроия комитети, унинг доимий комиссиялари, депутатлар корхоналар коллективларини меҳнат унумдорлигини ошириш орқали маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтиришга сафарбар этмоқдалар. Район Совети ижроия комитети, унинг бошқарма ва бўлимлари саноат корхоналари ишига бирмунча аниқ ёндошаётганлиги, улар фаолияти чуқурроқ ўрганилаётганлиги, ҳар бир корхона имкониятларига баҳо беришда танқидий нуқтаи назардан қаралаётганлиги, план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашда тезкорлик билан тадбирлар қўлланилаётганлиги район меҳнаткашлари эришган ютуқлар омили бўлиб қолмоқда.

Ана шу масалалар ой сайин ижроия комитет кенгашида муҳокама қилиб келинаётганлиги мавжуд камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш, ускуналар, ишлаб чиқариш қувватлари ва асосий фонддан фойдаланишнинг самарадорлигини ошириш йўлларини белгилаш имконини бермоқда.

Яқинда ваколатлари тугаган депутатлардан 97 киши халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи цех ва участкаларда меҳнат қилди. Улар ишлаб чиқаришда илғорлик қилиш билан бирга, маҳсулотларнинг энг муҳим турларини тайёрлашда фаол қатнашдилар ва маҳсулот сифатини назорат қилиб бордилар.

«Миконд», агрегат, «Компрессор», чинни заводларида тузилган депутатлик группалари участкаларга биркитиб қўйилган. Улар тадбирлар ва планларнинг бажарилиши тўғрисида ой сайин группа раҳбарларига ва ижроия комитетга ҳисобот бериб бордилар. Масалан, «Миконд» заводида собиқ депутат силлиқловчи И. Павлушина рангли биллур ишлаб чиқариш участкасида, тошни қайта ишлаш комбинатида Е. Говдер, чинни заводида М. Ширяевалар маҳсулот сифатини назорат қилиб бордилар.

Ютуқларга эришишнинг муҳим омилларидан бири— корхоналар, цехлар, бригадалар коллективлари ва ишчилар ўртасида социалистик мусобақани юқори босқичга кўтаришга эришилганлигидир. Район меҳнаткашларининг 95 проценттдан ортиғи социалистик мусобақа асосида маҳсулот тайёрламоқда. Ҳозир тўққиз мингга яқин ишчи коммунистик меҳнат зарбдори, 12600 киши ана шу шарафли ном учун курашмоқда.

Икки мингдан ортиқ ишлаб чиқариш илғори тўққизинчи беш йиллик планини бажарган. Агрегат заводининг токари Г. Руднев 1975 йилда икки йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олган. Бугунги кунда ана шу ташаббус издошларининг сони юзга етди.

«Миконд» заводи, «УзОС босмахонаси», Ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, УНК— 1, «Узкультстрой»нинг ремонт-қурилиш бошқармаси, «Узкоопстрой монтаж» тресги, кўн-галантерея фабрикаси, 4 цех, 28 участка, 40 бригада ҳозир ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қиляпти.

Район Совети депутатлари бирорта ҳам қолоқ коллектив бўлмаслигини ўзларига шиор қилиб олганлар. Саноат, транспорт ва алоқа бўйича доимий комиссиялар, депутатлар группалари жойларда ана шу мақсадга эришиш йўлида кўп куч-ғайрат сарфладилар.

— Районда уй-жой қурилиши, ободонлаштириш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапириб берсангиз?

— Қурилиш коллективлари кенг фронт бўйлаб иш олиб бормоқдалар ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, капитал маблағни ўзлаштириш, қурилиш-монтаж ишлари юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятларини шарафли адо этмоқдалар. Районда уй-жой қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Олти ойда 45 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой қурилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан беш баравар кўпдир. Булардан ташқари, районда Тошкент политехника институти студентлари учун 6 минг 406 ўринли ётоқхона фойдаланишга топширилди, 27688 квадрат-метр ҳажмда Тошкент медицина институтининг микрорайони қурилмоқда. Олимпия шаҳарчасида мактаб-интернат комплекси билан биргаликда турар жой массиви бунёд этиляпти. Чимбой массивида 18098 квадрат-метрли уй-жой фойдаланишга топширилди, бир мактаб, учта болалар боғчаси қурилмоқда.

Ободонлаштириш борасида қилинаётган ишлар ҳам беқиёсдир. Циркдан Аҳмад Дониш кўчасига йўл очилмоқда. Қичқириқ каналининг Қорасарой, Сағбон кўчаси қисмида кўприк қуриб бўлинай деди. Чимбой кўчасидан ҳалқа йўлга кўча очилмоқда.

Райондаги ишга тушириладиган объектлар район Совети ижроия комитети, доимий комиссияларнинг доимо диққат марказида.

1-автокомбинат, 5 3-автобус паркларининг транспортчилари транспорт хизматини яхшилашда катта ютуқларга эришмоқдалар.

Район меҳнаткашлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш ва партиянинг навбатдаги XXV съезди шарафига социалистик мусобақани ҳар тарафлама ривожлантириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ишлаб чиқариш коллективлари 1975 йилда планга қўшимча 7 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш тўғрисидаги социалистик мажбуриятларини Буюк Октябрь байрамигача бажариш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилдилар.

— Сайловчилар наказлари қандай бажарилмоқда? Районнинг бундан буёнги истиқболи қандай?

— Аввало шуни айтиш керакки, сайловчиларнинг депутатларга берган наказлари район хўжалигини ривожлантириш ва ободонлаштириш истиқболлари билан чамбарчас боғлиқдир. Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган олдинги сайловларда меҳнаткашлар шаҳар ва район Советларининг депутатларига 88 , наказ берган эдилар. Ана шу наказларнинг асосан ҳаммаси белгиланган муддатда бажарилди. Аҳолининг транспорт хизматини яхшилаш тўғрисидаги наказлари ҳам бажарилмоқда. Ўн километрли янги трамвай йўли ишга туширилди. Трамвай йўли 2-Қорақамиш массиви, II Чимбой кўчаси орқали ҳалқа йўлгача — ТошМИ массивигача давом эттирилади.

Йил охиригача 19 маҳалла комитетига телефон ўрнатилиб, «Қизил Ўзбекистон» маҳалла хонадонларига табиий газ киритилади.

Сайловолди йиғилишларида сайловчилар ўз номзодларига 85 та наказ беришди. Бу наказларнинг кўпчилиги ободонлаштириш ва йўл хўжалигига, транспорт ва алоқага, газлаштириш, савдо ва умумий овқатланишга, маданий-оқартув ишлари, коммунал-маиший хизмат, халқ маорифи, уй-жой, медицина хизмати каби масалаларга тааллуқлидир.

Сайловчилар берган наказлар улар ўзларининг жонажон районларини обод ва кўркам районга айлантиришга қизиқаётганликларидан гувоҳлик бериб турибди.

Район Совети ижроия комитети бўлим ва бошқармалар билан биргаликда сайловчилар наказларини ўрганиб чиқди ва умумлаштирди. Наказларни бажариш тадбирлари плани район Советининг сессиясида муҳокама қилинди ва тасдиқланди. Ижроия комитет, унинг бўлим ва бошқармалари сайловчилар наказларини белгиланган муддатда бажарилишини таъминлашга асосий эътиборни қаратмоқдалар.

Суҳбатни **А. ОБИДХЎЖАЕВ** ёзиб олди.

• КПСС XXV съезди шарафига—25 зарбдор декада •

Ҳар минут эътиборда

БУГУН

«Компрессор» заводининг машинасозлари якунловчи йилда ишлаб чиқарилган 1500 компрессорни буюртмачиларига жўнатдилар. Корхонада меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш кўрсаткичи ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бирмунча юқори бўлмоқда. КПСС XXV съездига муносиб совға ҳозирлаш учун курашаётган машинасозлар иш суръатини янада жадаллаштирмоқдалар. Ички резервларни қидириб топиш, дастгоҳлар қувватидан тўла фойдаланиш бўйича кенг қулоч ёйдирилган социалистик мусобақада 3, 12, 14-механика цехларининг коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар. Корхонада ўтган иккинчи зарбдор декада топшириғига қўшимча 20 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган эди. Машинасозлар учинчи декада мобайнида Болгария ва Монголия каби қардош мамлакатлар буюртмасини муддатидан илгари адо этдилар.

Коллективда қизғин тус олдирилган меҳнат беллашувида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этган 200 дан зиёд ишлаб чиқариш илғори бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. 3-механика цехининг токари бошлаб берган 1,5 нормачилик ҳаракатининг издошлари кундан-кунга ортиб бормоқда. Корхона коллективи якунловчи йилнинг олти ойлик топшириғини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарди. Ўтган давр мобайнида планга қўшимча 60 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Машинасозлар компрессорларнинг йиғиш жараёнини бирмунча тезлаштиришга муяссар бўлдилар. Ҳар бир минутни бевосита ишлаб чиқаришга сарфлаш ҳисобига беш кунлик топшириқларини тўрт кунда бажараётган Р. Мухамедшин, В. Ермаков каби йиғувчи слесарлар фақат аъло сифатга иш бажаришмоқда.

• Жонажон республикамизда

ИШГА ТУШИРИЛДИ

САМАРҚАНД. Зарафшон дарёси соҳилида «Дўстлик» насос станцияси ишга туширилди. Станция агрегатлари ҳар секундда 2,5 куб метр сувни юқорига чиқариб, бетон ётқизилган канал орқали «Уч қаҳрамон» тамакичилик совхози ва қўшни Тожикистоннинг «Ленинград» колхози далаларига тараш учун мўлжалланган. Насос станцияси ўзбек ва тожик гидромеханизаторларининг бирлашган куч-ғайратлари билан барпо этилди. Канал қояли жинслар орқали ўтади. Бу каналнн қазиш учун катта ҳажмда портлатиш ишларини бажаришга тўғри келди.

ЯНГИ КАНАЛ

ЯНГИЕР. «Гидрострой» трестига қарашли 33-кўчма колоннанинг механизаторлари 1-насос станцияси учун сув оқадиган канални чиқаришни муддатидан ярим ой илгари тамомладилар. 150 минг куб метр тупроқ қазилди. Қўлбола дарёнинг юқори қисмида ўзанининг кенглиги 80 метр. Канал Сирдарёнинг сувини тўртта қудратли насос ёрдамида 180 метр баландликка кўтариб, Мирзачўл ва Жиззах даштининг қўриқ ерларига етказиб беради.

ЎзТАГ.

Киевдаги Л. В. Писаржевский номли физика химия институти бўлимларидан бирининг олимлари «биометаллар» устида тадқиқотлар олиб боришмоқда.

СУРАТДА: химия фанлари доктори Наталья Давиденко (ўнгда) ва катта инженер Анна Горюшко юксак ечим спектрографи ёрдамида қоришмадаги ерда кам учрайдиган элементлар комплексининг оптик спекторини ўрганишмоқда.

И. Пап фотоси. (АПН).

Хушхабарлар

Навоий химия комбинатининг қозончи-слесарларидан иборат бригадаси холодильник аппаратларини ремонт қилишнинг янги усулини жорий этди. Бу бригадага тажрибали мутахассис Владимир Фёдоров раҳбарлик қилади. Ҳали яқинга қадар, ички деталлар алмаштирилганида пайванд қилмаса, иш битмас эди. Эндиликда насос трубкалар махсус мосламалар ёрдамида олиниб, ўрнига янгилари ўрнатилади. Бу операция чоғида 5 соат вақт тежалади, ремонт сифати ортади.

* * *

НУКУС. Қизилўрда область драма театри артистлари Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг районлари бўйлаб сафар қилиб юрибдилар. Қозоғистонлик артистлар дала меҳнатчилари, яйловлардаги чўпонлар ҳузурида меҳмон бўлишди. Улар қишлоқ томошабинларига ўзларининг энг яхши спектаклларини кўрсатишди.

* * *

ГУЛИСТОН. Шаҳар маҳаллий савдо бўлими ҳузурида «Музқаймоқ» ишлаб чиқарадиган цех ишлай бошлади. У ерда ГФРдан олинган замонавий ускуналар ўрнатилган. Ҳар куни савдо шоҳобчаларига бу тансиқ ширинликдан беш юз килограммдан ортиқроғи юборилмоқда. Цехдаги қувватлар ўзлаштирилгач мороженое ишлаб чиқариш икки баравар кўпайди.

ЎзТАГ.

• Редакцияга хат

ХАРОБ КЎЧА

Ғафур Ғулом ва Ёзиқули Худойқулов маҳаллаларидан ўтадиган Шараф кўчасидан юрган киши қишда лойга ботади, ёзда эса чанг-тўзонга беланади. Самарали меҳнатдан кейин маданий ҳордиқ чиқариш ўрнига уйга келиб асабийлашамиз ва руҳан эзиламиз.

Тошкент водоканал тресги 1969—1970 йилларда 197-ўрта мактаб ва 463-болалар боғчасига канализация ўтказиб, асфальтни бузиб, кўчанинг ўртасидан қувур ётқизди. Кўча ўйдим-чуқур бўлиб кетди...

Б. МИРТУРСУНОВ, Э. МАНСУРОВ, Р. РИХСИЕВ, М. ЮСУПОВ.
Жами 12 имзо.

ГАЗЕТХОНЛАР ХАТИНИ ШОИР ИЛЕС МУСЛИМ ШАРҲЛАЙДИ.

Октябрь районида —
Бор «Шараф» кўча.
Афсус, бу кўча ҳозир
Энг хароб кўча!..
Биринчи хонадондан
Саксонга қадар —
Чўзилган каттакон йўл
Солар хавф-хатар.
Икки маҳалла аҳли
Шу ерга жамдир.
Улар қанча арз қилса,
Кўп деманг, камдир.
Ғафур Ғулом номида
Битта маҳалла.
Ёзиқул Худойқулов —
Қўшни маҳалла.
Ҳурматли кишиларнинг
Номлари бу ном,
Ахир, маҳаллага кўрк —
Бўлсин-да мудом!
Бундан беш йил илгари
Гавжумди кўча,

Жуда кўнглим бузилди,
Кўрганда кеча...
Асфальтланган, равон йўл
Қазиб ташланган:
Водоканал трести
«Иш»га бошлаган.
Кўчалар ўйдим-чуқур
Қишда ҳам ёзда.
Йўлкалар қор, музларга
Тўлар аёзда.
Бунинг устига кўча —
Зимистон ҳар вақт.
Кўплар шошилар уйга,
Келишга барвақт.
Электрлаш бўлими
Ҳар районда бор.
Шу ҳолни била туриб,
Боқмайди зинҳор!
Баҳор чоғи фалокат.
Юз берди бунда.
Баҳодиржон ботқоққа,
Ғарқ бўлди тунда.
Чинқириқни сезганлар,
Келиб қолишди.
Арқон ташлаб, чуқурдан
Тортиб олишди.
Икки-уч ой Баҳодир
Қолди дарсидан.
Кўплар азият чекди
Кўча дастидан.
Тўй, меҳмонга борганлар
Азоб чекишар:
Калиш кийиб, лой, кўлни
Роса кечишар...
Сансалорлик иллатни
Этдик биз баён.
Бу ҳолга чек қўйинглар,
Бу — бизга аён.

Илёс МУСЛИМ.
А. Алиев расми.

Маданият хабарлари

ЗОНАЛ ВИСТАВКА

Бухоро, Самарқанд, Термиз, Каттақўрғон театр рассомларининг Самарқандда очилган зонал виставкасида 130 дан зиёд декорация, костюм, афишалар намойиш қилиб кўрсатилмоқда. Булардан энг яхшилари республика виставкасида кўрсатилади.

ДЎСТЛАР ҲУЗУРИДА

Н. Бегжонов номли Қизилўрда қозоқ драма театрининг Қорақалпоғистон Автоном Республикасига қилган гастроли «Тингла, қизгинам» спектакли билан бошланди. Қозоқ артистлари совет авторларининг пьесалари асосида бир қанча спектаклларни кўрсатадилар. Ижодий коллективларнинг гастроль сафарлари қўшнилар ҳаётида — Қорақалпоғистон ва Қозоғистондаги Қизилўрда области меҳнаткашлари ўртасида анъана бўлиб қолди.

ҲАВАСКОРЛАР КЎРГАЗМАСИ

Қорақалпоғистон Давлат санъат музейида автоном республикадаги ҳаваскор рассомларнинг асарлари виставкаси очилди. Кулоллар, наққошлар, тикувчи чеварларнинг олтмишдан ортиқ асарлари қадимий санъатнинг ўзига хос ва асло унутиб бўлмайдиган маҳоратидан дарак беради. Бу виставка, шунингдек «75-Нукус баҳори» фестивали, мактаб ўқувчилари бадиий ҳаваскорларининг телефестивали ҳаваскорлар бадиий ижодининг Биринчи Бутуниттифоқ фестивалига бағишланган.

(ЎзТАГ).

КОСМОС ВА ЕРДАГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

Фан оламида

Космонавтика коинотни яқиндан билиш, дунёни илмий-техника жиҳатидан ўзгартириш имкониятларини беқиёс даражада кенгайтиради. Совет ва Америка кемаларининг биргалашиб учиши шу соҳада янги истиқболлар очиб беради. Фалсафа фанлари кандидати Е. Т. Фадеев космик тадқиқотларнинг «Ер» илмига ва ишлаб чиқаришга таъсири тўғрисида ТАСС мухбирига гапириб берди.

— Ҳозир космосни ўзлаштиришни рағбатлантирмайдиган фундаментал фан соҳасини топиш қийин бўлса керак. Масалан плазма физикасининг ютуқларисиз электр ва ядро ракета моторларини яратиб бўлмайди. Космик кемаларга янги материаллар ишлаб чиқариш қаттиқ жисм физикасини, ноорганик полимер моддалар кимёсини, физик-кимёвий анализ тез ривожлантирилишини тақозо этди. Космик парвознинг ўзига хос шароитларига одам организми яхшироқ мослашишига эришмоқ учун молекуляр биология, генетика, биофизика, радиобиология, умумий физиология, олий нерв фаолиятининг физиологияси соҳаларида чуқур тадқиқотлар олиб бориш керак эди.

Марксизм-ленинизм фалсафаси ҳам ниҳоятда янги вазифаларга дуч келди. Файласуф олимлар ва социологлар ижтимоий социал, шунингдек ишлаб чиқариш доирасида космизациялаш процесси каби жуда қизиқарли процессни умумлаштиришга даъват этилганлар.

Ҳозирги вақтда ҳар ўн-ўн беш йилда илмий информация миқдори икки ҳисса кўпаймоқда. Космонавтика ривожланган сари бу ўртача кўрсаткич анча орқада қолади. Бир неча йилнинг ўзидагина космик аппаратлардан олинувчи информация миқдори неча ўнлаб баравар кўпайди. Энг муҳими эса бошқа йўллар билан олиб бўлмайдиган маълумотлар шу информациянинг катта ҳиссасини ташкил этади.

Космонавтика бераётган ғоят хилма-хил ва улкан кўламдаги маълумотларнинг жуда тез суръатлар билан йиғилиб бориши коинотнинг сирларини очишни тезлаштиришга, илмий назариялар ва умуман дунёни англаш тез такомиллашишига олиб келмоқда. Ҳозирги вақтда космонавтика илмий тараққиётнинг кудратли омили бўлиб қолди.

Космонавтиканинг халқ хўжалигини ривожлантиришга сезиларли ҳисса қўшганлиги тўғрисида бугунги кундаёқ гапирса бўлади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтганидек «Бизнинг космосни забт этиш йўлимиз фан ва техниканинг туб, фундаментал вазифаларини, базавий проблемаларини ҳал қилиш йўлидир».

Космосни ўзлаштириш тадқиқий фанларни ва даставвал техника фанларини гуркираб ривожлантирди. Космик техника ғоят паст температура, чуқур вакуум, қаттиқ радиация каби ғалати шароитларда ишлайди. Шунинг учун унга алоҳида талаб қўйилади. Тадбиқий механика, материалшунослик, металл технологияси, кимё ва полимер моддалар физикаси соҳасида қизиқ-қизиқ ечимлар керак бўлди. Ердан ташқарида одамнинг ҳаёт фаолияти ва иш қобилиятини таъминлашда тадбиқий медицина билан биологияни амалда ҳамма соҳаларининг вакиллари қатнашмоқда.

Космонавтиканинг эҳтиёжлари автоматлаштиришни олисдан туриб бошқаришни такомиллаштириш, мураккаб техникавий системаларнинг ҳаракатларини, информация юборишни ишлаб чиқиш методларини чаққон контрол қилиб турилишига ёрдам берди. Космик тадқиқотлар учун янги митти ва ғоят митти (радио электрон ва бошқа) қурилмалар ва уларни тайёрлашнинг янги технологияси яратилмоқда. Уларнинг ҳаммаси ғоят хилма-хил соҳаларда бевосита ер вазифаларини бажаришда тобора кўпроқ ишлатилмоқда.

Ракета космик техникани ривожлантириш тажрибаси машинасозлик, асбобсозлик, транспортда кенг тарқалмоқда. Атайлаб космонавтика эҳтиёжлари учун ишлаб чиқилган материаллар асосида турли хирургия асбоблари ясалди. Космик биологиянинг тараққиёти медицинани организмнинг кислород етишмаслигига «тутак касаллиги»га ва бошқа касалликларга қарши турғунлигини оширувчи медицина препаратлари билан бойитди. Мамлакатимиз халқ хўжалигининг манфаатлари йўлида ер сунъий йўлдошлари ва орбитал станцияларнинг ғоят хилма-хил мақсадларда қўлланилиши яхши маълум.

Вазнсизлик шароити, чуқур вакуум, ғоят паст температура подшипникларга идеал аниқ золдирлар, ғоят мусаффо моддалар, яхлит-яхлит монокристаллар, мутлақо янги кимёвий бирикмалар, ниҳоятда соф вакцина ва бошқа кўп нарсалар олишга принцип жиҳатдан имкон беради. Келгусида космик фазо инсоният учун билим манбаи бўлишидан ташқари хилма-хил ишлаб чиқариш технологик процесслар ўтказиладиган жой ҳам бўлиб қолади. Прогнозларга кўра орадан неча ўн йил ўтгач орбитал ишлаб чиқариш объектларининг иқтисодий самараси космосни ўзлаштиришга кетган ҳамма ҳаражатларини қоплайди, саноатнинг баъзи соҳалари эса «космик технология»сиз мавжуд бўлолмайди.

«Союз» билан «Аполлон» биргалашиб учган пайтида вазнсизлик шароитининг баъзи металлургия ва кристалохимия жараёнларига таъсирини аниқлашни мақсад қилиб қўйган тажрибалар амалга оширилади. Шу тажрибалар натижасида вазнсизлик шароитларида элементларнинг структураси барвақт шакллантирилган ва ғоят хилма-хил солиштирма оғирликка эга бўлган композит материалларни металлургия йўли билан вазнсизлик шароитларида олиш мумкинлиги ёки йўқлиги аниқланади. Германий элементининг суюқ эритмасидан ним ўтказгич материаллар, монокристалларни ўстириш экспериментини ҳам ўтказиш мўлжалланади.

Хуллас, Совет ва Америка олимларининг биргалашиб ўтказиши мўлжалланган экспериментлари бўлғуси технологик схемаларининг баъзи вариантларини синаб кўришга ва шу йўл билан орбитал космик станция заводларидан фойдаланиб, бир қанча материаллар олиш негизларини вужудга келтиришга имкон беради.

Т. АККУРАТОВА.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг илм аҳли турли касалликларга чидамли, серҳосил ва юқори технологик сифатларга эга бўлган пахта навларини яратиш борасида кенг кўламда илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқда.

СУРАТДА: институт цитоэмбриология лабораториясининг катта илмий ходими Нина Александровна Власова. Институтда чорак асрдан буён баракали меҳнат қилаётган Власова яқинда биология фанлари доктори илмий даражасини олди.

М. Нуриддинов фотоси.

Лаззатли таомлар

Урганч консерва заводида донг чиқарган маҳаллий қовунлардан мураббо ва жем тайёрлайдиган поток линия йўлга қўйилди. Бир қисми чет мамлакатларга экспорт қилинадиган бу лаззатли таомлар биринчи марта кўплаб ишлаб чиқарилади. Қовун мураббоси, жеми, повидлосини, шунингдек тарвуздан ана шундай маҳсулот тайёрлаш усулини маҳаллий мутахассислар ишлаб чиққан.

* * *

Нукусдаги мева-сабзавот консерва заводида биринчи бўлиб олча ва ўрикни қайта ишлашга киришилди. Бу ерда янги ҳосилни қайта ишлаш мавсуми бошланди. Бу йил корхона магазинларга маҳсулотнинг йигирма турини, шу жумладан, қовун мураббоси ва повидло етказиб берадилар. Бу ерда катта совутиш цехини қуриш тугай деб қолди. Бу цех корхонанинг бир меъёрда ишлашига ёрдам беради — мева консервалари қиш мавсумида ҳам ишлаб чиқариладиган бўлади.

* * *

Красноярск ўлкасига 20 та вагонга Наманган олмаси лиқ тўлдирилиб жўнатилди. Сибирь ўрмон кесувчилари ва геологлари, Қозоғистон кончилари ва чўпонлари бу йил Наманган боғбонларидан 900 тонна мева оладилар. Ҳозир шу меванинг 200 тоннаси жўнатилди.

(ЎзТАГ).

Журналистларга мукофотлар

СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасида намойиш қилинаётган илмий-техника янгиликлари, мамлакат халқ хўжалиги илғорларининг тажрибаси тўғрисида журналистлар ёзган энг яхши материаллар юзасидан ўтказилган «Янгиликка кенг йўл» Бутуниттифоқ конкурси тўртинчи даврасининг голиблари аниқланди. «Янгиликка кенг йўл» шиори остида уюштирилган конкурсни СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкаси, СССР Журналистлар союзи, СССР Кинематографиячилар союзи ва маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитети ўтказмоқда.

СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасининг дипломлари билан «Пензенская правда» «Львовская правда», «Хоразм ҳақиқати», (Ўзбекистон ССР, Хоразм области), «Ленинское знамя» (Молдавия ССР Рибница райони) ва бошқа газеталар мукофотланди. СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасида намойиш қилинган муваффақиятларни актив пропаганда қилганликлари учун «На стройках России», «Механизация и автоматизация производство», «Лауку Дзиве» (Латвия ССР) журналлари ва бошқа журналларга дипломлар топширилади. Мукофотлар билан тақдирланган кўп тиражли газеталар орасида «Ильичевец» (Владимир Ильич номли Москва электрмеханика заводи), «Электросила» (Ленинград «Электросила» электр машинасозлик бирлашмаси) газеталари бор. Бир қанча округ ҳарбий газеталари ҳам дипломларга сазовор бўлди.

Виставканинг мукофотлари ТАСС Иттифоқ информацияси бош редакцияси ва фотохроникасига, Марказий телевидениега ва Марказий иттифоқ радио эшиттириш редакциясига, Белоруссия, Молдавия, Литва, шунингдек Брест, Витебск, Чита, Новгород областлари ва бошқа областларнинг телевидение студиялари ҳамда радио редакцияларига топширилади.

СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасининг дипломлари билан журналистларнинг 90 дан ортиқ коллективи мукофотланди. Мамлакатнинг асосий виставкасида намойиш қилинган фан-техника тараққиётини актив пропаганда қилган 400 га яқин журналист ва ишчи мухбирлар олтин, кумуш, бронза медаллари ва пул мукофотларини олишга сазовор бўлди.

ТОШКЕНТ МИНЕРАЛ СУВИ КЎПАЯДИ

Тошкент минерал сувлари заводида шишаларга сув қуядиган янги линия ишга туширилди. Бу ердан ҳар соатда 6.000 шиша «Тошкент минерал суви» олинади. Бу эса эски ускуна чоғида чиқарилганидан бир ярим баравар кўпдир. Яқин орада яна битта ана шундай линия ишга туширилади. Шундан сўнг бир йилда аввалги йиллардаги 36 миллион шиша ўрнига 40 миллион шишага минерал сув қуйилади.

ЯНГИ ШИФОХОНА

Галлаорол районида яқинда аниқланган шифобахш манбаълар базасида санаторий типидаги терапевтик шифохона ташкил қилинди. Бу ерда бод, полиартрит, турли асаб касалларига йўлиққан беморлар даволанади.

(ЎзТАГ).

«МЕРСЕДЕС» ЯНА САФДА

Антиқа автомобиль Қашқадарёдаги шоферларнинг ҳаммасини ҳайратда қолдирмоқда: Китоб санитария-эпидемиология станциясининг ишчиси Амирулла Турсунов 1914 йилда ишлаб чиқарилган «Мерседес-Бенц» маркали рўйхатдан чиқарилган машинани сотиб олди. Етти киши ўтирадиган бу машина яхши асралган ва эгасини тоғ йўлларидан балиқ овланадиган соҳилларга, ов қилинадиган жойларга, истироҳат жойларига олиб боради. Амирулла «ветеран» машинага алоҳида-алоҳида деталлардан йиғилган «ГАЗ» маркали юк машинасининг моторини ўрнатган. Ҳар қандай бензин қуйилса ҳам юраверадиган 60 яшар «Мерседес» соатига юз километргача йўл боса олади. (ЎзТАГ).

Жаҳон ойнаси

ГДРДА КОНЧИЛАР ВА ЭНЕРГЕТИКЛАР КУНИ

БЕРЛИН. Қорамтир кўмир саноати маркази Котбусда Германия Демократик Республикаси кончилари ва энергетиклари кунига бағишланган тантанали кун бўлди.

Республика кўмир ва энергетика саноати министри К. Зибольд йиғилишда сўзлаган нутқида саноатнинг ана шу соҳасидаги ходимлар меҳнатда юксак муваффақиятларга эришганлигини таъкидлади. Министр Германия Демократик Республикасининг «Ҳурматли кончи» ва «Ҳурматли энергетик» номини олишга сазовор бўлган ишлаб чиқаришдаги энг яхши илғорларига ёрлиқлар топширди.

Котбусда кончилар ва энергетиклар кунига бағишланган халқ сайллари Литва ССРнинг давлат академик халқ қўшиқ ва рақс ансамбли «Летува» концертлари билан бошланди. (ТАСС).

Ҳарбий жиноятчи ўлди

Гитлерчи ҳарбий жиноятчи Отто Скорцени Испания пойтахтида ўлди. У Гитлер шахсий посбонларининг бошлиғи, СС қўшинларининг оберштурмбанфюрер унвонига эга бўлганди.

Урушдан кейин Отто Скорцени одил суддан қочиб Испанияда макон топган ва бу ерда расман экспорт-импорт конторасида ишлаганди.

Аммо Ғарб мамлакатлари газеталарининг хабар қилишича, Скорцени фашистларнинг яширин доиралари билан, жумладан, фашистларнинг халқаро «Ургимчак» ташкилоти билан алоқани узмаган. У ҳаётининг охирги кунларигача фашистларнинг фитна тўрини ва халқаро игволарни тўқишдан тўхтамаганди.

АНГЛИЯ. Ана шундай кўз кўрмаган костюм ва шляпада пайдо бўлган Гертруда Шиллинг Эскот аҳолиси ўртасида катта шов-шувга сабаб бўлди. Йўлак ва шляпанинг фасонини унинг ўғли топиб, ўзи тикиб. Мазкур кийимга атиги 26 метрга яқин газлама сарф бўлибди.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН

ЛАГОС. Нигерия ҳукумати мамлакат миллий даромадининг 80 процентини таъминловчи нефть саноати устидан самарали контроль ўрнатиш йўлини изчиллик билан амалга оширмоқда. Ҳукумат 1974 — 75 йиллар мобайнида нефть маҳсулотларини қидириб топиш, қазиб чиқариш ва сотиш билан шуғулланувчи энг йирик нефть компаниялари акцияларининг контроль пакетларини ўз қўлига олди. Мамлакатда нефть қазиб чиқариш ва уни реализация қилиш ишларини ташкил этиш учун миллий нефть корпорацияси ва нефть маҳсулотларини сотувчи миллий компания тузилди. Бу чора келгусида нефть сотишдан олинган даромадларнинг кўп қисмини ўзлаштириб келаётган чет эл монополияларига қарам бўлишдан тамомила воз кечиш имконини беради.

(ТАСС).

КЕНГ ИСТИҚБОЛЛАР

ЖАЗОИР. Жазоир халқи мамлакат мустақиллигининг 13 йиллигини нишонлади. Қонли курашда қўлга киритилган бу мустақиллик Жазоир учун кенг истиқболлар очиб берди. Ҳозирги вақтда Жазоир Халқ Демократик Республикасининг тараққиётида саноатни ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини қайта қуриш ва маданий тараққиёт кенг программасини белгилади ва бу программани амалга оширмоқда. Экономикани ривожлантириш программаси 1974 — 1977 йилларга мўлжалланган тўрт йиллик план мамлакатни индустрлаштириш соҳасида муҳим роль ўйнаши лозим бўлган. Бу планда миллий саноатни, радиотехника ва электротехника саноатини вужудга келтириш кўзда тутилган.

(ТАСС).

ЗИЛ-ҲАЗИЛ

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

Равшан янги ишга ўтдию, жаннатнинг қоқ ўртасига тушиб қолгандай бўлди. Конструкторлик бюросида қирқ икки лойиҳачи ишласа, шундан қирқтаси қизлар эди.

Равшан бола бўлиб бирон қизнинг билагидан ушлаган эмасди. Институтда ҳам тортинчоқлик қилиб юрар, ҳеч ким билан аҳду паймон қилмаганди. Бу ерда шунча қизнинг орасига тушиб эсанкираб қолди. Бунинг устига идоранинг бошлиғи —заҳаргина опа ишга олаётганида Равшанни огоҳлантириб қўйди.

— Ўнг қулоқ, чап қулоғингиз билан эшитиб олинг, йигитча! — Ташкилотимизда нима кўп-қиз кўп. Биронтаси билан ғинг этиб гап чиқадиган бўлса, икковларингаям катта кўчани кўрсатиб қўяман. Келишдикми?

Равшан опанинг эркакча овозда дўриллаб гапиришидан, юпқа гардишли кўзойнак орқасидаги кўзлари қисилиб кетишидан бу хотин ҳар ишга қодир эканини тушунди.

— Хўп бўлади, опа, — деди довдираб.

Асли бу ерга ишга кирмоқчи эмасдику, институтни ўзидан бир йил олдин битирган Турсунбой қўймади-да! Бу йигит ўзи оқкўнгил, хушчақчақ. Фақат битта нуқсони бор. Биров билан бас бойлашиб, Турсунбойнинг юзига бир ҳовуч тариқ сепиб юборсангиз, биттасиям ерга тушмайди. Қачондир тошган чечак шўрликка шу тамғани босиб кетган. Равшан унинг нима учун шунчалик елиб-югурганини кейин билди. Илгари шунча қиз орасида битта ўзи ишларкан. Энди иккига бўлинишди. Равшан Турсунбой билан бирга ишлайверaман-да, деб ўзини юпатган эди. Аксига олиб, бошқа хонага жойлашди.

Ўртоғи уни ўн беш чоғли қизлар чизма чизаётган хонага олиб кирди-да, тантана билан таништирди.

— Ҳой жононлар! Зерикдик деб ҳадеб йиғлайверганларинг учун шу болани топиб келдим. Қўндиргунча она сутим оғзимдан келди. Энди маҳкам ушлайсизлар.

Қизлар қий-чув кўтаришди. Равшан уялганидан лавлагиси чиқиб тураверди. Уни сийлашди шекилли, энг тўрда, дераза рўпарасида, жойлашган столни беришди. Тагин ёнида телефон ҳам бор. Равшан аввалига хонада муттасил анқиб турадиган атир, упа, яна аллақандай ислардан маст бўлиб юрди. Кейин-кейин кўникди. Янги ишхонанинг қонун-қоидаларини ўрганди.

Қизлар Турсунбойга «артист» деб лақаб қўйишган экан. Равшан шунисига тушунмади. Аммо «опа»нинг лақабини боплаб топишибди. «Кобра» келаяпти деса, сичқоннинг ини минг танга бўлиб кетади. Опа умуман эрга тегмаган экан. Шунинг учунми, қизларнинг биронтаси Равшаннинг олдидаги телефондан йигитига қўнғироқ қилса, бошқаси эшик олдига бориб, «Кобра»ни пойлаб туради.

Бир куни одатдагидек телефон жиринглади.

— Ким бу? — деди нозиккина овоз.

— Кимни чақириб берай? — деди Равшан хавфсаласизлик билан.

— Ҳеч кимни. Сиз Авазовмисиз?

— Ҳа.

— Равшан акаммисиз?

Равшан ҳайратдан эсанкираб қолди.

— Ҳа, нимайди?—деди дудуқланиб.

— Кечирасиз... — нотаниш овоз энтикди. — Сиз мени танимайсиз. Мен сизни танийман.

— Кимсиз ўзингиз?— деди Равшан титраб.

Трубкада қиз бир лаҳза жим қолди. Равшан атрофга олазарак аланглади. Қизлар бир-бирига маъноли қараб, кулоғигача қизариб кетди.

— Равшан ака!— деди нотаниш овоз, — мени одобсизлик қиляпти, деб ўйламанг. Троллейбус бекатидаги газ сув дўкони олдига чиқсангиз... Гапим бор эди...

Равшаннинг юраги бир қалқиб кетди. Мунча ширин бу овоз мунча маъюс гапиради?

— Ҳозир, — деди овозини пасайтириб. — Лекин... — у дудуқланиб қўшиб қўйди. — Лекин қандоқ, танимайман сизни?

— Атлас кўйлак... Қўлимда оқ сумка... — нотаниш овоз бир лаҳза жимиб, қўшиб қўйди. — Мен ўзим танийман-ку сизни.

— Ҳозир...

— Кечирасиз, овора қилдим-да, сизни, Равшанжон ака!

Нотаниш овоз «Равшанжон ака», деган сўзни шунақаям мулойим қилиб айтдики, Равшан ўзидан-ўзи питиллаб қолди. Ҳовлиқиб йўлакка чиқса, Турсунбой сигарет тутатиб турибди.

— Ҳа, — деди тутин қайтариб. — Йўл бўлсин?

— Ўзим, — Равшан бепарволик билан қўл силтади. —Чанқадим. Сув ичиб келай. У энди зина томон йўл олган эди, Турсунбой ҳам эргашди.

— Бормисан, оғайни! Кеча қиттай-қиттай бўлган эди, ичим ёниб кетай деяпти. Юр.

Равшан энсаси қотиб индамади. Кўчага чиққанларидан кейин баттар хуноб бўлди. У учгани қанот тополмайди. Турсунбой бўлса имиллайди. Ора-чора гап ҳам ташлаб қўяди.

— Поезддан қолаяпсанми, нима бало?!

Охири бекатга ҳам етиб келишди. Равшан сув ичаркан атрофга аланглаб, атлас кўйлакли қизни қидирар, ҳар қултум сув томоғида тиқилиб қолаётгандай бўлади. Ана, биттаси автобусга чиқиб кетди. Равшанга қараб майин жилмайиб қўйди. Ўша! Худди ўзи! Қўлида оқ сумкасиям бор.

— Нима бўлди сенга, оғайни?!

Равшан Турсунбойнинг ўзига тикилиб турганини энди пайқади.

— Ўзим! — деди тўнғиллаб.

У тўрвасини йўқотган гадойдек қовоғи уюлиб қайтиб келди. Кун бўйи чиройи очилмай юрди.

Эртасига худди ўша пайтда— соат ўн бирда яна телефон жиринглади.

— Лаббай,— деди Равшан овози титраб.

— Равшан ака, ўзингизмисиз? Салом, танидингизми?

Равшаннинг ичида чироқ ёниб кетгандай бўлди.

— Танидим, сиз..

— Ҳа, мен Ферузаман. Кеча мендан хафа бўлдингизми?

Равшан бир лаҳзада ишхонадаги ҳамма қизларни кўз ўнгидан ўтказди. Йўқ, Феруза деган қиз йўқ. Демак кечаги автобусга чиқиб кетган атлас кўйлакли қиз шу — Феруза.

— Кеча нега кетиб қолдингиз, Ферузахон? — деди Равшан овозини пасайтириб.

— Ўзингиз бировни бошлаб чиқдингиз-ку.

— Э, уми?— деди Равшан Турсунбойни эслаб. — Сув ичгани чиққан эди-да!

— Мен уялдим... —Феруза бир зум жимиб қолди-да, яна энтикди. — Майли, хайр.

— Шошманг! — деди Равшан жон ҳолатда. — Қаердан гапиряпсиз?

— Яқин... Гастроном олдидан.

— Ҳозир тушаман. Кетиб қолманг, илтимос.

Равшан трубкани қўйди. Бу гал қизлар маъноли орасидан ўтиб, йўлакка югурди. Чиқиш билан яна Турсунбойга дуч келди. Индамай олдидан ўтиб кетаётган эди. Турсунбой гап отди.

— Ҳў, ака! Орқа —олдиларига қараб юрсинлар, мундоқ.

— Папирос тамом бўпти, обчиқай!— деди Равшан тезроқ қутулиш учун баҳона қилиб.

— Мундоқ демайсанми, оғайни! Мениям сигаретам тамом бўлди. Юр, биргалашиб бориб келамиз.

— Менга қара!— деди Равшан тўхтаб.— Қанақа сигарет чекасан?

Турсунбой кўзини пирпиратди.

— Нимагайди?

— Ўн пачка обкесам қутуламанми, сендан? Ўзимнинг ёнимдан обкеламан.

— Нима, мен сенга тиламчиманми? — Турсунбой ундан олдин йўлга тушди.— Дўқингни қараю! Мен «ВТ» чекаман. Гастрономнинг сотувчиси сени танимайди. Демак, бермайди!

Бугунги учрашув ҳам расво бўлди. Равшан гастроном атрофини уч марта айланиб қайтиб келди.

Эртасига худди ўша пайт тағин қўнғироқ жиринглади.

— Ўзингизмисиз, Равшан ака?— деди Феруза.—Нега кеча анави, юзи ғалатироқ ўртоғингизни бошлаб чиқдингиз? Кечирасиз-ку, у кишини камситмоқчи эмасману...

— Чўтирни чўтир, дейдида! Сиз эмас, мен кечирим сўрашим керак,— деди Равшан астойдил куйиниб.— Бир хил одамлар ўлгудай калтафаҳм бўлади-да, Ферузахон. Сояга ўхшаб эргашганини кўрмайсизми... Менга қаранг, илтимос ҳозир учрашайлик.

Феруза бир лаҳза жим қолди-да, хўрсинди.

— Бугун зачётга боришим керак... Икки кундан кейин имтиҳонлар бошланади. Майли, Равшан ака, кейин кўришамиз.

— Йўқ, йўқ!— Равшан ўрнидан туриб кетди.— Мен ҳозир чиқаман. Қаердасиз?

— Бекатдаги автоматда.

— Ферузахон, илтимос,— деди Равшан энтикиб.— Кўчанинг у юзига ўтиб, юз қадамча юрсангиз, сартарошхона бор. Шунинг олдига бориб туринг.

Феруза ҳеч нима тушунмади шекилли, эсанкираб сўради.

— Вой, нега?

— Гап бор, кейин тушунтираман. Хўп денг, Ферузахон, илтимос.

Равшан трубкани қўйдию, йўлакка отилди. Хайрият бу сафар Турсунбой кўринмади.

— Турқинг ўчгани рост бўлсин,— пичирлади у Турсунбой ўтирадиган хонанинг эшиги олдидан оёқ учида юриб ўтар экан. Лекин ўн қадамча юрган эдики, зина панжарасига суяниб турган Турсунбойни кўриб, тўхтаб қолди.

— Папиросга кетяпсанми?— деди Турсунбой.

— Йўқ!— Равшан тўнғиллади.— Очиқ мозорга!

— Унақа бўлса, буёққа юр!— Турсунбой уни қўлтиқлаб олди. Соқол—поколларни олдириб борсанг, фаришталарнинг ўзи жаннатга подручка қилиб обкириб кетади.

— Ҳой, менга қара, тинч қўясанми — йўқми одамни?— деди Равшан йиғлагудек бўлиб.— Ўз ҳолимга қўясанми — йўқми!

— Ие, сенга нима қилдим, оғайни!— Турсунбой астойдил ҳайрон қолди. — Яхшиликка ёмонликми? Бир бало бўпти, ўзи сенга. Жин тегибди.

— Ҳа!— деди Равшан бақириб.— Жин тегди. Ўша жин сенсан!

(Давоми 4-бетда).

Зил-ҳазил

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

(Боши 3-бетда).

Бу сафар ҳам худди Равшан ўйлагандай бўлиб чиқди. У Турсунбой билан жиқиллашиб бўлгунча Феруза эркакларнинг сартарошхонаси ёнида ярим соат турармиди?

Эртасига Равшан телефон ёнидан жилмади. Тушликка ҳам чиқмади. Феруза кечқуруи телефон қилди.

— Кеча нега келмадингиз?

Равшан қизнинг овозидаги ўкинчни сезиб, эзилиб кетди.

— Кечирасиз, — деди ёлвориб. — Анави шилқим ўртоғим яна осилиб олди. Менга қаранг, Ферузахон бугун...

— Равшан ака! — Феруза унинг гапини бўлди.— Сизга биринчи бўлиб ўзим телефон қилганимни нотўғри тушундингиз-а... Майли, кечирасиз.

— Ферузахон!— Равшан жон ҳолатда трубкани чангаллаб олди.

— Хайр, кечирасиз...

Трубкада қисқа-қисқа, аламли сигнал эшитилди. Равшан шалвираб ўтириб қолди.

Муҳаббат одамни девона қилиб қўяди, деганлари рост экан. Равшан йигирма кун ичида озиб кетди. Телефон жиринг этса, трубкага ёпишади. Турсунбойни кўрса, кўнгли айнайди. Кечалари Феруза тушларига кириб чиқади. Сариқ атлас кўйлак, қўлида оппоқ сумкача... Бу орада Опа ишни эплай олмаяпсиз деб икки марта дакки берди.

Ниҳоят йигирма биринчи куни телефонда қадрдон овоз эшитилди.

— Равшан ака!

— Қаердасиз? — деди Равшан энтикиб.

— Бекатда...

— Кетдим!

Равшан хонадан отилиб чиқди. Ҳар вақтдагидек йўлида пайдо бўлган Турсунбойни шундай туртиб юбордики, шўрлик гандираклаб деворга урилди. «Етиб бўпсан, чўтир!» деб қўйди ичида Равшан зиналарнинг учтасини бир қилиб тушиб бораркан. Машина йўлини кесиб ўтди-ю, бекатга қараса, телефон будкаси олдида худди ўша — кечалари тушини, кундузлари ҳушини ўғирлаган Феруза жилмайиб турибди. Эгнида атлас кўйлак...

— Ферузахон!— Равшан югуриб бораркан, беш қадамча беридан қичқириб юборди. Яна икки қадам қўйган эди, забардаст бир қўл билагини омбурдай сиқиб ўзига қаратди.

— Акаси керакмасми, акаси!

Равшан бошини кўтардию, барзангидай йигитни кўриб қотиб қолди. Атлас кўйлакли қиз илдам келиб, йигитнинг қўлидан тутди.

— Қўйинг, ўзингизни босинг.— У Равшанга ижирғаниб қаради.— Жинни шекилли бу.

Равшан кўчанинг бу бетига ўтгунча совуқ терга ботиб кетди. Бир маҳал алла-ким чақиргандай бўлди. Қараса, йўл четидаги скамейка олдида Турсунбой илжайиб турибди.

— Тинчликми? — деди у меҳрибонлик қилиб.

Равшан скамейканинг бир чеккасига ўтирдию, неча кундан буён ичида йиғилиб ётган аламни тўкиб солди.

— Шуни аввалроқ айтсанг бўлмасмиди!— деди Турсунбой куюниб.— Аҳволингни қара! Бир йил қилтомоқ бўлиб ётган одамга ўхшайсана! Э сендақа оппиқдан ўргилдим.— У бир лаҳза ўйлаб турди-да, сўради.— Пулинг борми?

— Бор,— деди Равшан талмовсираб.— Нимайди?

— Юравер. Ўша Ферузахонингни беш минутда топиб бераман.

Турсунбой Равшанни гастрономга бошлаб борди. Икки шиша шампан, икки бўлак шоколад олдирди. Кейин ишхонага қайтишди.

— Қизлар!— деди Турсунбой шампан шишаларини баланд кўтариб—Бугун биз янги томоша премьерасини ювамиз. Шишалар очилсин! Асосий ролларни ижро этганлар шарафига ичилсин.

Қизлардан бири қақир-қиқир кулиб стакан топиб келди. Яна бири эшик олдига бориб, «Кобра иш[illegible]га кириб кетди» деб хабар қилди. Равшан бир чеккада анграйиб тураверди.

— Равшан акажон! — Равшан таниш овозни эшитиб сесканиб бошини кўтарди. У овоз эгасини қидириб аланглар экан, Турсунбой стаканни унинг қўлига узатди.— Равшан акажоним!— деди Турсунбой қизларникидай майин, ингичка товушда. Кўришадиган кунимиз бор эканку, бирам соғиниб кетдимки!

Қизларнинг баравар янграган қаҳқаҳасидан Равшан ёниб кетди. Турсунбой бўлса ҳамон ўша товушда давом этарди:

— Чўтирни чўтир дейдими-а? Ўша чўтир ўртоғингизни эргаштириб чиққанингиз учун сиздан араалаган эдим. Майли, энди ярашамиз. Келинг, шуни ичиб юборинг, жон Равшан ака!

Равшан бирданига ҳаммасига тушунди. Қизлар нима учун Турсунбойни артист деб аташини ҳам, нима учун телефонда Феруза билан гаплашганда қизлар бир-бирига маъноли қарашини ҳам, нима учун Турсунбой доим унга эргашиб юрганини ҳам...Равшаннинг важоҳати ўзгариб, мушти тугилди. Турсунбой бу ёғини ҳам ҳисобга олиб қўйган экан шекилли, лапанглаб қочиб қолди. Равшан унинг кетидан отилган эди, қизлар қийчув қилиб йўлини тўсишди.

Шу куни кечгача Турсунбой илжайиб, қизлар ҳиринглаб, Равшан ўшшайиб юрди.

Иш тугашига чорак соатча қолганида яна қўнғироқ жиринглади. Равшан зарда билан трубкани кўтарди.

— Ким бу? — деди яна ўша товуш.

— Ким керак?— деди Равшан жеркиб.

— Авазовмисиз?

— Авазов бўлсам сенга нима? Қани айт, нима қилмоқчийдинг?

— Менга Авазов керак!— деди телефондаги овоз қатъият билан. Бу овозда илтимос эмас, буйруқ оҳанги бор эди.

—Ҳа, мен Авазовман. Аммо сенга эр бўлмайман. Эр керак бўлса кўчадан қидир!— Равшан боягидан ҳам қаттиқроқ қичқирди.

— Бу қанақа одобсизлик?!—телефон жаранглаб кетди.— Нима деяпсиз!

— Эр керак бўлса кўчадан қидир деяпман, эшитдингми, қари қиз!

— Тарбиясиз!

— Чўтир!

Телефондаги ҳокимона овоз бир гап айтса, Равшан учтасини қўндираверди. Охири телефондаги овоз чидолмай додлаб юборди.

— Ўчир овозингни, сурбет!

— Ўзинг ўчир, чўтир, бўлмаса башарангни текислаб қўяман!

— Трубкани қўйиб қўй деяман, аҳмоқ!

— Қўймайман! Алам қилса, эрингга бориб айт.

— Шу бугуноқ қорангни ўчир бу ташкилотдан,— телефондаги овоз баттар чийиллади, — шу бугуноқ!

— Аввал сеники узилади. Масхарабоз! Қизлар Коброга бир оғиз айтса, кўзойнагини ечиб туриб шундоқ чақадики, тил тортмай ўласан, овсар!

— Нима? Ким Кобра? Ким ўргатди бу гапни сенга?

—Ха-ха-ха— Равшан осмонга қараб, мириқиб қаҳқаҳа урди.— Алам қилсин! Эрга тегсанг, аламинг босилади.

У ўзига шунча азоб берган чўтирни яна анча боплама[illegible]оқчи эди-ю, трубкада қисқа-қисқа сигнал эшитилди. «Бопладим» деди Равшан трубкани жойига қўйиб. Мен билан ҳазиллашиш шунақа бўлади». Худди шу фикр миясидан ўтиши билан эшик тарақлаб очилди. Энди пардоз-андозини келиштириб сумкасини йиғиштиришга тушган қизлар жойжойида қотиб қолди. Равшан ҳайрон бўлиб бурилиб қарадию, остонада турган Опага кўзи тушди. Опа ранги докадай оқариб, лаблари гезариб кетган, ҳозиргина чангаллаган бўлса керак, сочлари тўзиб, кўзойнагига тушган эди.

— Авазов!— ҳайқирди у оғзидан кўпик сачратиб.— Ҳозир телефонда гаплашган сизми?

Равшан ранги ўчиб, ўрнига ўтириб қолди.

— Жавоб бер!— деди Опа қўлини пахса қилиб.

Равшан Турсунбойни Феруза деб қанақа алданган бўлса, Опани Турсунбой деб ўйлаб баттар алданганини, энди ҳаммаси тамом бўлганини тушунди-ю, индамай бош силкиди.

— Қани буёққа!— деди опа лаблари титраб.

Равшан унинг олдига тушиб йўлакка чиқди. Опа ўз сўзида турадиган одам экан. Чиндан ҳам унга катта кўчани кўрсатиб қўйди.

У. ҲОШИМОВ.

Спорт

Москванинг Измайлов парки яқинида жойлашган болалар ва ўсмирлар гимнастика мактабида 450 ўғил ва қиз таълим олаяпти. Ёш спортчиларнинг машғулотлари 14 юқори малакали тренер ва спорт мастерлари раҳбарлигида барча кераклн анжомлар билан жиҳозланган икки катта гимнастика залларида ўтказилади.

Мактабнинг асосий мақсади — Совет Иттифоқи терма командаси учун кандидатлар тайёрлаб беришдир. Бу ерда тарбияланганларнинг кўпчилиги ҳозирги вақтда иттифоқимиз чемпионларидир.

СУРАТДА: жаҳонга машҳур чемпионлар Софья Муратова ва олимпия чемпиони Ольга Карасеваларни тарбиялаб етиштирган тренер Петр Житеневни кўриб турибсиз. У ўзининг ёш талабаси билан бирга.

И. Уткин фотоси.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Олий лига футбол командалари ўртасида биринчи давранинг якунланишига яна бир тур қолди. 14-турда дарвозаларга ҳаммаси бўлиб 21 марта тўп киритилди. Чемпионат бошидан бери ўйналган 112 матчда 260 марта дарвозалар аниқ нишонга олинди. Чемпионат снайперлари рўйхатини ҳали ҳам Киевнинг «Динамо» командаси капитани В. Колотов бошқариб турибди. У 14 матчда саккиз марта рақиб дарвозасини аниқ мўлжалга олди. Б. Копейкин (ЦСКА) ва М. Соколовскийлар (Шахтёр) еттитадан тўп киритишди.

14-турда асосан 1:0 ва 2:1 ҳисоблари қайд этилди. 1:0 ҳисоби эса чемпионат бошидан бери 28 марта такрорланди. Бу турда арбитрлар томонидан бир марта кўк карточка кўрсатилди. Москванинг «Динамо» командаси ўйинчиси Бубнов огоҳлантириш олди. Олий лига командалари орасида ҳаммаси бўлиб 42 марта огоҳлантириш ва 4 марта майдондан чиқариб юбориш ҳоллари содир бўлди. СССР футбол федерациясининг спорт-техника комиссияси «Черноморец» командаси билан бўлган учрашувда судьяга нисбатан қаттиқ қўполлик қилганлиги учун Москванинг «Локомотив» командаси ўйинчиси В. Уткинни ўн матчга дисквалификация қилди.

Биринчи давранинг охирги тури олдидан командаларнинг турнир жадвалидаги ўрни қуйидагича.

	Ў	Т-Н	О
«Динамо» (К)	14	27-13	21
«Арарат»	14	19-13	18
«Днепр»	14	21-17	16
«Динамо» (Тб)	14	17-14	16
«Заря»	14	18-15	16
«Шахтёр»	14	25-18	15
«Динамо» (М)	14	12-10	15
«Карпати»	14	18-17	14
«Спартак»	14	9-10	14
«Локомотив»	14	11-11	13
ЦСКА	14	13-15	13
«Пахтакор»	14	16-20	13
«Черноморец»	14	12-12	13
«Торпедо»	14	18-20	11
«Зенит»	14	13-25	10
СКА	14	11-25	6

* * *

Футбол бўйича республика XXXII чемпионатининг дастлабки тури жуда сермаҳсул бўлди. Жумладан, Янгиернинг «Бетончик» футболчиларини қабул қилган «Трактор» (Тошкент) командаси йирик ҳисобда ғалабага эришди. Бу ўйинда 10:0 ҳисоби қайд қилинди. Бу турда тошкентлик спартакчилар ўз майдонларида янгийўллик клубдошларини қабул қилдилар. Қизиқарли ўтган бу ўйин 0:0 ҳисобида дуранг натижа билан тугади. Олмалиқнинг «Металлург» командаси эса Жиззахнинг «Пахтакор» командаси устидан 3:1 ҳисобида ғалабага эришди. Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд қилинди. «Строитель» (Самарқанд) — «Текстильшчик» (Наманган) — 5:1. «Тонг» (Қарши)—«Меҳнат» (Марғилон) 1:1. «Шаҳрихон» (Андижон) —«Нефтяник» (Фарғона) — 4:1. «Спартак» (Урганч) —«Хоразм» —0:0.

Билим юрти чорлайди

БЎЛАЖАК САМОЛЁТСОЗЛАР МАСКАНИ

Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2-ҳунар-техника билим юрти шаҳримиздаги кекса ўқув юртларидан биридир. У 30 йил мобайнида машинасозлик корхоналари учун 12 мингдан ортиқ малакали касб эгаларини етиштириб чиқарди.

Бўлажак самолётсозлар тайёрлайдиган бу билим масканида куни кеча қувончли воқеалардан бири юз берди. 2 йиллик ўқишни муваффақиятли тугатган 500 бола корхоналарга бориб оталари, акаларининг ёнидан ўрин оладиган бўлдилар. Улар йиғувчи слесарлик, монтаж слесарлиги, токарлик, фрезерлик, саноат ускуналарининг ремонти бўйича слесарлик касбларини бошлайдилар.

Билим юртида янги ўқув йили учун катта тайёргарлик ишлари олиб борилаяпти. Ўқув кабинетлари, устахоналар янги ўқув қуроллари билан қайта жиҳозланмоқда. Бундан ташқари ўрта мактаблардан келадиган ўқувчиларни кутиб олишга катта тайёргарлик кўрилди. Мактабларда болалар ўртасида касб танлашга доир бир қатор суҳбатлар ўтказилди, улар билим юртида таълим-тарбия ишларининг бориши билан танишдилар. Ҳозиргача 400 га яқин ўқувчи ариза топширди.

Октябрь райпишчеторгига қарашли 48-магазин ҳамшаҳарларимизга юксак маданий хизмат кўрсатмоқда. Бу ердаги 27 сотувчи планларни ҳамиша ортиғи билан бажарилишида жонбозлик кўрсатишади. Ярим йиллик планни муддатидан тўрт кун олдин бажарган илғор коллектив давлатга пландаги 940 минг ўрнига 966 минг сўм пул топширди. Июнь ойи плани ҳам беш минг сўмга ошириб бажарилди. Сиз суратда ана шу магазиннинг илғор сотувчиларидан Ҳ. Саъдуллаев (ўнгда) ва А. Ғуломовларни кўриб турибсиз.

Ю. Бутусов фотоси.

Қулайликлар адреси

Тўй маросимларига

Ўтган йили Ўзбекистон Маданият министрлиги Ўзбек Давлат филармонияси қошида аҳолига маданий хизмат кўрсатиш мақсадида тўй бюроси ташкил қилган эди. Бу бюро бугунги кунгача аҳолига 200 дан ортиқ хизмат кўрсатди. Тошкент шаҳри ва унинг атрофига жойлашган оилалар ана шу бюро хизматидан фойдаланиши мумкин. Хонанда, созанда, карнай-сурнайчи ва бошқа санъаткорлар тўй маросимларига ана шу бюро орқали унинг махсус гувоҳномаси билан юборилади. Маҳалла комитетлари, қишлоқ советлари, тўй комиссияси бошлиқларига бюро гувоҳномаси бўлмаган санъаткорларни маданий хизмат қилишдан четлатиш ҳуқуқи берилади. Ҳамшаҳарларимиз бу бюрога 20 кун олдин буюртмалар беришлари керак. Улар «Правда Востока» кўчаси, 10 уйда жойлашган Ўзбек Давлат филармониясига мурожаат қилишлари ва ҳар хил справкалар учун 33-45-26 телефонига қўнғироқ қилишлари мумкин.

Редактор ўринбосари
М. С. КАРИМОВ

Бугун ва эртага „Зангори экран"да

10 ИЮЛЬ — ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.55 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 18.00 Мультфильм. 18.15 «Санъат гунчалари» (ўзбекча). **Рус тилида:** 18.45 «Прогресс» программаси. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 19.30 «Социализм дунёси». **Тошкент кўрсатади.** 20.00 «Ота-оналар университети» (русча). **Ўзбек тилида:** 20.30 «Азим Азизов рақсга тушади». Фильм-концерт. 20.50 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 СССР халқларининг адабиёти Г. Марков. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 «Пахта ва сув». 22.50 «Танбур тароналари». 23.20 Спорт кундалиги. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.55 Болалар учун. «Эски шахта сири». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. (Венгрия). 3, 4 сериялар. 19.00 Янгиликлар. 19.55 «Расмларда қуёш акси бор». **Тошкент кўрсатади.** 19.30 «Тошкент» телепрограммаси. «Харидорлар клуби» (русча). **Москва кўрсатади.** 20.00 Ф. Шуберт ва Л. Бетховеннинг фортепьяно ижроси учун ёзган пьесаларини РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Мержанов ижро этади. 20.30 СССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 20.45 «Оловнасундирилиши». Бадиий фильм. 2-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Шифокор экрани (ўзбекча).

Учинчи программа. 20.00 дан **Тошкент кўрсатади.**

11 ИЮЛЬ — ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Кўрсатувлар программаси. 10.05 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.20 Янгиликлар. 10.30 «Буратино кўргазмаси». 11.00 Ф. Шуберт ва Л. Бетховеннинг фортепьяно учун ёзган пьесаларини РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Мержанов ижро этади. 11.30 «Павлов боғида». Телевизион ҳужжатли фильм. 11.45 «Оловнасундирилиши». Бадиий фильм. 2-серия. **Тошкент кўрсатади.** 14.25 Абитуриентлар учун. Химия (ўзбекча). **Москва кўрсатади.** 15.25 Кўрсатувлар программаси. 15.30 Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.15 Бугун — Бутуниттифоқ саломатлик куни. 16.30 «Объектив». 17.00 «Асл йигитлар». 18.00 «Москва ва москваликлар». **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Болалар учун. «Камалак» программаси. «Калейдоскоп» (русча). **Ўзбек тилида:** 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз ишчи бўламиз». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (русча). 19.45 «Жаҳоннинг машҳур композиторлари». Л. Бетховен. 20.30 «Халқаро хотин-қизлар йили». «Иқбол» программаси. «Дугоналаримиз ҳаётидан». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Мушоира этади давом». Адабий кўрсатув. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.30 Абитуриентлар учун. Физика (ўзбекча). **Москва кўрсатади.** 18.30 Болалар учун «Эски шахта сири». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. (Венгрия). 5-серия. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Халқ Монголияси». Ҳужжатли фильм. 20.10 Г. Феоктистова ва С. Власов рақсга тушади. 20.25 «Тоғлар қироли ва бошқалар». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Здоровье» телевизион журнали (русча). **Москва кўрсатади.** 22.30 Останкино концерт студияси таклиф этади. 00.15 Янгиликлар. Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. 20.00 дан **Тошкент кўрсатади.**

Реклама ва эълонлар

Кино

10 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Эсавер, шамол! — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун).

Туҳмат қурбони — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «ДРУЖБА» (17.00, 19.00, 20.00, 21.00).

Туҳмат қурбони; Тонг — «ҚОЗОҒИСТОН» (18.00, 21.00).

Манзил томон кетяпман — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «ДРУЖБА» (18.00, 21.30).

Эҳтиёт бўл, Зузу! — «ҚОЗОҒИСТОН» (17.00, 20.00).

Соколово — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

«Кўк илон» ҳалокати—«НУКУС» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(20.45 да бошланади)

Манзил томон кетяпман — «ХИВА».

Эсавер, шамол! — «ФЕСТИВАЛЬ».

11 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Есения — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Эсавер, шамол — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Туҳмат қурбони — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.00).

Эҳтиёт бўл, Зузу! — (11.00, 14.00, 17.00, 20.00), **Туҳмат қурбони; Тонг** — (12.00, 15.00, 18.00, 21.00) — «ҚОЗОҒИСТОН».

Манзил томон кетяпман — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (12.00, 16.00, 18.00, 21.30).

Соколово — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

«Кўк илон» ҳалокати — «ХИВА».

ИШГА ТАКЛИФ:

ТОШКЕНТ ЗАРГАРЛИК ЗАВОДИГА

катта бухгалтер, заргарлар, шлифовкачилар, 3, 4, 5 разрядли механик-йиғув ишлари бўйича слесарлар, асбобсозлар, 4—5 разрядли электрослесарлар, тракторчи, 4, 5 разрядли станоксозлар ва жило берувчи заргар, шлифовкачи, асбобсоз-слесарлар ихтисоси бўйича ўқувчилар

КЕРАК

«УЗПИШЕТРАНС»ГА

катта бухгалтер

КЕРАК

Справкалар учун: 91-30-00, 91-50-50 номерлари бўйича телефон қилинг.

ТОШКЕНТ ЗАРГАРЛИК ЗАВОДИГА

катта бухгалтер, заргарлар, шлифовкачи-полировкачилар, механик-йиғув ишлари бўйича слесарь, 3, 4, 5 разрядли асбобсозлар, 4—5 разрядли электрослесарлар, 4—5 разрядли станоксозлар

КЕРАК

Иш жойида ўрганиш учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқувчилар қабул қилади, жило берувчи заргар, шлифовкачи, асбобсоз-слесарь

Ўрта Осиё темир йўлининг

ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ ЙЎЛ БОШҚАРМАСИГА

контроль-ревизия бўлими бошлиғи ва бошлиқ ўринбосари, умумий овқатланиш корхоналари бўйича Тошкент ишчилар таъминоти бўлими бошлиғининг ўринбосари, катта ревизор, ревизор-зоотехник

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ва район ижроия комитетларидаги инспекторларга учрашилсин.

ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

УЗСПОРТТОРГНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДА

Муқимий кўчасидаги 2-, Пахтакор кўчасидаги 3-магазин — (телемарказ ёнгинасида)ларида баҳоси

55—60 ПРОЦЕНТ АРЗОНЛАШТИРИЛГАН КАТЕРЛАР ВА УЛАРГА ЁРОЧЛИ ҚАЙИҚ ҲАМДА МОТОРЛИ ҚАЙИҚЛАРНИ СОТИШ БОШЛАНДИ.

«Узспортторгнинг» Тошкент шаҳри, 700146, Строительная кўчаси, 1-уйда жойлашган Тошкент улгуржи-чакана савдо базаси шаҳар атрофидаги ташкилотлар ва гражданларга қулайлик яратиш мақсадида қайиқлар ва моторли қайиқларни буюртма бўйича кўрсатилган манзилларга етказиб беради.

ЁЗ ПАЙТИДА СУВДА ҚЎЛ КЕЛАДИГАН ҚУЙИДАГИ КАТЕР ВА МОТОРЛИ ҚАЙИҚЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА СОТИБ ОЛИШГА ШОШИЛИНГ:

катерлар: «ҚАМА» — 230 сўм, «МК-21А» — 110 сўм.
қайиқлар: «КАРЕЛИЯ» — 90 сўм.
моторли қайиқлар: «МОСКВА» — 10 от кучли — 60 сўм;
«Прибой» — 8 от кучли — 80 сўм;
«ВЕТЕРОК» — 8 от кучли — 60 сўм;
«СТАЦИОНАР» — 10 от кучли — 140 сўм.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги телефонлар бўйича мурожаат қилинг: 91-59-84, 91-09-87, 74-26-40, 39-13-56.

86-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ **1975—76 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН** ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА **ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ**

Металл бўйича токарь. Ўқиш муддати 1 ва 2 йил. 14,5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Слесарь-йиғувчи. Ўқиш муддати 1 йил. 14,5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Электр пайвандчи. Ўқиш муддати 1 йил. 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Электр кўприкли кран машинисти. Ўқиш муддати 1 ва 2 йил. 16 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Саноат ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарь. Ўқиш муддати 2 йил. 14,5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Электр-газ пайвандчи (дипломли) Ўқиш муддати 2 йил. 16 ёшдан бошлаб қабул қилинади.

Слесарь-асбобсоз. Ўқиш муддати 2 йил. 14,5 ёшдан бошлаб қабул қилинади.

Қолипчи. Ўқиш муддати 1 йил. 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Электрик. Ўқиш муддати 2 йил. 16.5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

ЎҚУВЧИЛАР БЕПУЛ ЁТОҚХОНА, КУНИГА 3 МАҲАЛ ОВҚАТ, КИЙИМ-БОШ ВА СТИПЕНДИЯ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқувчилар билим юртидаги мактабда таълим оладилар. Ўқиш муддати узлуксиз иш стажига қўшилади.

Билим юртида 8 та тўгарак ва 11 та спорт секцияси ишлайди, шунингдек эстрада ва духовой ҳамда миллий ансамбллар мавжуд. Ёзги дам олиш даврида «Чимён» районида жойлашган лагерда ҳордиқ чиқариш мумкин.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШДА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Аризалар эрталаб соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Кирувчилар билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: таржимаи ҳоли, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-онасидан бирининг ишхонасидан справка, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-52, Содиқова кўчаси, 15-уй (21-автобус, 4, 5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи» бекати).

Тошкент оқшоми 4 бет.
10 ИЮЛЬ, 1975 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ, 26-УЙ.
Р — 14029. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—4036.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача. Эълонлар бўлими—33-81-42.